

**JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH
BUDĚJOVICÍCH**

Ekonomická fakulta

DIPLOMOVÁ PRÁCE

2010

Bc. Eva PRŮŠOVÁ

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

**Ekonomická fakulta
Katedra účetnictví a financí**

Studijní program: N 6208 Ekonomika a management

Studijní obor: Účetnictví a finanční řízení podniku

Změny v rozpočtovém určení daní obcím

**Vedoucí diplomové práce:
Doc. Ing. Milan Jílek, Ph.D.**

**Autor:
Bc. Eva Průšová**

2010

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Ekonomická fakulta

Katedra účetnictví a financí

Akademický rok: 2008/2009

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Eva PRŮŠOVÁ**

Studijní program: **N6208 Ekonomika a management**

Studijní obor: **Účetnictví a finanční řízení podniku**

Název tématu: **Změny v rozpočtovém určení daní obcím.**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl práce:

Zhodnotit vliv změn v rozpočtovém určení daní obcím po roce 2000 na alokaci daňových příjmů.

Postup zpracování:

1. Přehled literatury (Fiskální decentralizace a její zásady, daňové určení, daňová autonomie, vertikální a horizontální fiskální nerovnosti).
 2. Rozpočtové určení daní v ČR. Legislativní zakotvení. Jeho vývoj a současný stav.
 3. Velikost a struktura daňových příjmů obcí v ČR dle velikostních kategorií obcí.
- Pro zpracování budou využita data ze systému ARIS (MFČR).

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy:

50 - 60 stran

Forma zpracování diplomové práce:

tištěná

Seznam odborné literatury:

1. Jílek, M. **Fiskální decentralizace, teorie a empirie.** Praha : ASPI - Wolters Kluwer, 2008, s. 428. ISBN 978-80-7357-355-3
2. Peková, J.: **Hospodaření a finance územní samosprávy.** Praha : Management Press, 2003. 376 s. ISBN 80-7261-086-4
3. Provazníková, R. **Financování měst, obcí a regionů, teorie a praxe,** Praha : Grada Publishing. 2007. 280 s. ISBN 978-80-247-2097-5
4. Separátní výtisky článků: časopis **Obec a Finance**, vydavatelství Triada. ISSN 1211-4189

Vedoucí diplomové práce:

doc. Ing. Milan Jílek, Ph.D.

Katedra účetnictví a financí

Datum zadání diplomové práce:

9. března 2009

Termín odevzdání diplomové práce:

30. dubna 2010

prof. Ing. Magdalena Hrabánková, CSc.

děkanka

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studená 13 (1)
370 05 České Budějovice

prof. Ing. František Štěpánek, CSc., Dr.h.c.

vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 9. března 2009

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma *Změny v rozpočtovém určení daní obcím* vypracovala samostatně na základě vlastních zjištění a materiálů, které uvádím v seznamu použitých informačních zdrojů.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Humpolci dne 30.4.2010

.....
Bc. Eva Průšová

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala Doc. Ing. Milanu Jílkovi, Ph.D. za cenné rady, poskytnuté materiály a odbornou pomoc při zpracovávání mé diplomové práce.

OBSAH

ÚVOD	7
1 Fiskální federalismus	9
1.1 Modely fiskálního federalismu	9
1.2 Zásady fiskálního federalismu	10
1.3 Vertikální a horizontální fiskální nerovnosti	11
1.3.1 Vertikální fiskální nerovnosti	11
1.3.2 Horizontální fiskální nerovnosti	11
2 Fiskální decentralizace a daňové určení	13
2.1 Decentralizace fiskálních funkcí na nižší úrovni vlády	13
2.1.1 Možnosti decentralizace alokační funkce	13
2.1.2 Možnosti decentralizace redistribuční funkce	14
2.1.3 Možnosti decentralizace stabilizační funkce	15
2.2 Daňové určení	16
2.2.4 Formy daňového určení	17
2.3 Daňová autonomie	19
3 Vlastní příjmy územních rozpočtů	20
3.1 Klasifikace vlastních příjmů	20
4 Daňové příjmy územních rozpočtů	22
4.1 Majetkové daně	22
4.2 Daně z příjmů	25
4.3 Spotřební daně	25
4.4 Místní a regionální daně	26
5 Rozpočtové určení daní v České republice	27
5.1 Vývoj v letech 1993 – 1995	27
5.2 Vývoj v letech 1996 – 2000	27
5.3 Vývoj v letech 2001 – 2007	28
5.4 Rozpočtové určení daní od roku 2008	29
5.5 Struktura daňových příjmů obcí v ČR	30
5.5.1 Druhové třídění rozpočtové skladby	33
5.5.2 Velikostní kategorie obcí	33

6 Metodika práce	35
7 Charakteristiky krajů a hodnocení RUD	37
7.1 Charakteristika Jihočeského kraje	37
7.2 Charakteristika kraje Vysočina.....	38
7.3 Hodnocení RUD	39
7.3.1 Nástin možných změn	40
7.3.2 Dopady navrhovaných změn	40
8 Změny v rozpočtovém určení daní.....	41
8.1 Rozpočtové určení daní Jihočeského kraje - podíl na obyvatele.....	41
8.2 Rozpočtové určení daní kraje Vysočina - podíl na obyvatele	46
9 Relativní změny	51
9.1 Relativní změny daňových příjmů Jihočeského kraje	51
9.2 Relativní změny daňových příjmů kraje Vysočina.....	54
ZÁVĚR	57
SUMMARY	59
SEZNAM POUŽITÝCH INFORMAČNÍCH ZDROJŮ.....	60
SEZNAM TABULEK	62
SEZNAM OBRÁZKŮ.....	64
SEZNAM PŘÍLOH	65

ÚVOD

Územní samospráva v České republice prošla značným vývojem. Na konci 2. světové války existovaly na území dnešní České republiky výbory a až v roce 1990 byla obnovena na území samosprávná funkce. V současné době jsou v České republice základními územními samosprávnými celky obce a vyššími územními samosprávnými celky kraje. Územní samosprávné celky mohou mít vlastní majetek a hospodařit s ním podle vlastního rozpočtu.

Výhoda samosprávy je především v tom, že je blíže subjektům, které spravuje. Územní samosprávné celky tak mohou lépe reagovat na konkrétní potřeby občanů při poskytování místních veřejných služeb, a proto je při poskytování místních veřejných služeb efektivnější samosprávné řízení než centrální.

Aby obce mohly vykonávat správně a efektivně samosprávnou činnost, potřebují finanční prostředky. Finanční prostředky získávají obce jak z vlastních příjmů tak přerozdělením ze státního rozpočtu. Celkové příjmy obcí tvoří několik různých položek. Tyto položky tvoří daňové příjmy, příjmy organizací obcí, správní a místní poplatky, dotace ze státního rozpočtu a státních fondů a kapitálové příjmy. Velice důležité jsou daňové příjmy, které obce získávají ze sdílených daní. Dalšími daňovými příjmy jsou daně svěřené a lokální. Svěřené a lokální daně neznamenají vysoký příjem do rozpočtu obce.

Přerozdělování daňových příjmů vymezuje rozpočtové určení daní obcím, které je upraveno zákonem č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům. Tento zákon určuje, jaké příjmy z daní stát předává jednotlivým obcím do jejich rozpočtů a upravuje výpočet podílu obcí na těchto daních.

I rozpočtové určení daní prošlo značným vývojem. V letech 1993 až 2000 byly finanční prostředky přerozdělovány pouze procentem. Od roku 2001 jsou pro výpočet zavedeny koeficienty velikostních kategorií obcí. Důvodem změny byla především nespravedlnost v daňových příjmech jednotlivých obcí a nestabilní výnos. Touto úpravou došlo k většímu zapojení sdílených daní do rozpočtů obcí.

Cílem diplomové práce je zhodnotit vliv změn v rozpočtovém určení daní obcím po roce 2000 na alokaci daňových příjmů.

První část literárního přehledu je věnována objasnění problematiky fiskálního federalismu a fiskální decentralizace. Část fiskální decentralizace rozebírá možnosti decentralizace jednotlivých fiskálních funkcí. Dále je zde zmíněna oblast daňového určení a horizontálních a vertikálních nerovností.

Druhá část literárního přehledu vymezuje vlastní příjmy územních rozpočtů a dále se věnuje konkrétním daňovým příjmům, mezi které patří majetkové daně, daně z příjmů, spotřební daně a místní a regionální daně. Další zmíněnou problematikou je vývoj rozpočtového určení daní, který probíhal ve 4 fázích, a struktura daňových příjmů.

V úvodu praktické části jsou charakterizovány oba kraje, Jihočeský kraj a kraj Vysočina. Dále je zde zmíněno hodnocení rozpočtového určení daní, ze kterého vyplývají hlediska pro hodnocení změn. Pro konkrétní hodnocení byly obce rozděleny do 8 velikostních kategorií a byla stanovena struktura daňových příjmů obcí. Z celostátního inkasa byly vypočteny podíly obcí na sdílených daních, hodnoty lokálních daní byly zjištěny ze systému ARIS MFČR. Analýza je prováděna pomocí ukazatelů relativních změn a podílu na obyvatele. Hodnocení zahrnuje jak číselné vyjádření změn, tak zhodnocení, zda změny v rozpočtovém určení daní splnily svůj cíl.

1 Fiskální federalismus

Teorie fiskálního federalismu je poměrně nová součást teorie veřejných financí. Federalismus vychází z poznání, že existuje více než jedna úroveň vlády, z nichž každá je do určité míry suverénní.

Můžeme říci, že současné problémy fiskálního federalismu se týkají zlepšení ekonomického a politického rozhodování vlád a veřejného sektoru. Jeho ústředním bodem je zkoumání finančních vztahů mezi ústřední vládou a nižšími správními úrovněmi v rámci veřejného sektoru.

Zabývá se optimálním přiřazením příjmů, rozdělením odpovědnosti za zabezpečování a financování veřejných statků mezi jednotlivými články fiskálního systému [8].

1.1 Modely fiskálního federalismu

Podle rozdělení veřejných příjmů a výdajů mezi jednotlivé rozpočty a podle vazeb mezi rozpočty teorie fiskálního federalismu vymezuje:

- **Vertikální model**

Je uplatňován v anglosaských zemích (USA, Kanada, Austrálie). Vychází z fiskální autonomie jednotlivých úrovní vlády, ponechává dostatečný prostor pro nezávislou fiskální politiku na každé úrovni odpovědnosti i jednotlivým úrovním vlád na horizontální linii [8].

Vertikální model fiskálního federalismu může teoreticky mít podobu centralizovaného modelu či decentralizovaného modelu. Vertikální model je modelem převládajícím, avšak někdy bývá kombinován i s prvky modelu horizontálního, kde dochází k fiskálním vztahům na jednotlivých vládních úrovních po horizontální linii. Využívání horizontálních fiskálních vztahů mívá charakteristické prvky solidarity mezi bohatšími a chudšími územními samosprávami [1].

- **Horizontální model**

Při uplatnění horizontálního modelu fiskálního federalismu dochází k finančním vztahům mezi rozpočty na jednotlivých vládních úrovních v horizontální linii (např. navzájem mezi kraji, mezi zeměmi v rámci federace). Bohatší země poskytují dotace

chudším zemím, bohatší obce poskytují dotace chudším obcím. Respektuje se princip solidarity.

Horizontální federalismus je založen na společném federálním zákonodárství, a to i ve finanční oblasti. Daňová politika i daňová legislativa je jednotná a centralizovaná. Uspořádání finančních vztahů mezi vládními úrovněmi při horizontální dělbě funkcí používá především dělení společných příjmů (daně z přidané hodnoty, individuální daně z příjmů), a to zejména mezi federace a republiky.

Stále častěji se v rámci horizontálního federalismu využívají prvky vertikálního modelu, ve kterém jsou významné finanční vztahy po vertikální linii. Využívají se tedy horizontální transfery a vertikální transfery [5].

V praxi se však ve většině zemí zpravidla uplatňuje určitá **kombinace** prvků vertikálního a horizontálního modelu fiskálního federalismu. Každá vládní úroveň má své vlastní příjmy, které jsou doplněny o dotace z vyššího rozpočtu. Stát prostřednictvím přerozdělovacích procesů může zmírňovat nerovný daňový výnos v jednotlivých regionech, či obcích. V tomto modelu lze rozlišovat větší či menší míru centralizace či decentralizace.

1.2 Zásady fiskálního federalismu

Při decentralizovaném výkonu vlády by měly být splněny tyto zásady:

- **Zásada rozdílnosti** – fiskální uspořádání by mělo respektovat rozdíly v preferencích obyvatel ve struktuře veřejných statků na určitém území.
- **Zásada centralizace přerozdělování** – redistribuční funkce fiskální politiky by měla provádět ústřední vláda, která disponuje potřebnými nástroji.
- **Zásada centralizované stabilizace** – stabilizační politiku by měla uskutečňovat ústřední vláda, protože jen ona disponuje příslušnými politickými a ekonomickými nástroji.
- **Zásada zajištění minimální úrovně základních veřejných služeb** – ústřední vláda by měla garantovat všem občanům určitou minimální úroveň základních veřejných statků a služeb bez ohledu na to, v jaké oblasti žijí.
- **Zásada vyrovnání fiskální pozice** – ústřední vláda by měla zajišťovat takové vyrovnání, aby se minimální úroveň základních veřejných statků v jednotlivých oblastech dosahovalo při srovnatelném daňovém zatížení občanů.

- **Zásada neutrality** – ústřední vláda by měla usilovat o minimalizaci rozdílů v daních ukládaných jednotlivými oblastmi, které by byly příčinou lokačních distorzí v rozhodování ekonomických subjektů [8].

1.3 Vertikální a horizontální fiskální nerovnosti

Jsou jedním z největších problémů veřejných financí. Nerovnosti znamenají nesoulad mezi rozpočtovými příjmy a výdaji.

1.3.1 Vertikální fiskální nerovnosti

Daň je možné považovat za decentralizovanou, pokud má územní samospráva kontrolu nad určitými rozhodnutími. Mezi tato rozhodnutí patří zejména:

1. Která úroveň vlády stanovuje daňovou základnu?
2. Která úroveň stanovuje daňové sazby?
3. Která úroveň provádí správu daní?

Pokud územní samosprávy nemají kontrolu nad takovými rozhodnutími, bude existovat vertikální fiskální nerovnováha [1].

Na úrovni územní samosprávy je obtížné využívat vertikální spravedlnost, v jejímž rámci se využívají progresivně konstruované daně. Zejména při využívání silně progresivních daní a existující výraznější daňové konkurenci mezi obcemi vzniká nebezpečí migrace obyvatelstva a kapitálu do míst s nižším daňovým zatížením [5].

1.3.2 Horizontální fiskální nerovnosti

Horizontální rovnost v decentralizovaném systému znamená, že k jednotlivcům by mělo být přistupováno srovnatelným způsobem bez ohledu na to, kde jsou rezidenty.

Aplikace principu horizontální rovnosti je spojena s těmito rozpory:

1. Horizontální rovnost může být narušena, pokud centrální vláda bude maximalizovat společenské užitky (k identickým domácnostem se bude přistupovat různě podle počtu obyvatel v určité samosprávě).
2. Aplikace horizontální rovnosti je problematická. Územní samosprávy mohou zvolit jinou kombinaci výdajů a zdanění.

Fiskální decentralizace tedy vede ke vzniku horizontální nerovnosti. Dává vzniknout samosprávným celkům s různými schopnostmi zajišťovat veřejné statky pro své rezidenty. Rozumnou cestou k zachování horizontální rovnosti je zajistit,

aby všechny územní samosprávy měly potenciál k implementaci srovnatelných politik. Realizace by byla možná prostřednictvím dotací, které by umožnily územním samosprávám poskytovat standardní úroveň veřejných statků a služeb při srovnatelných daňových sazbách [1].

2 Fiskální decentralizace a daňové určení

Současné státy, jak federálního tak unitárního uspořádání, se skládají z různých úrovní veřejné vlády. Tyto úrovně zajišťují veřejné statky a další funkce a disponují určitými pravomocemi přijímat rozhodnutí. Stát se zpravidla dělí o veřejnou správu s veřejnoprávními korporacemi zemí, regionů, měst a obcí. S tím souvisí i strukturování fiskálního systému [1].

Termín fiskální decentralizace označuje přesun kompetencí a odpovědnosti za zajišťování většího rozsahu veřejných statků a služeb na regionální a zejména municipální vládní úrovni. Především na municipální vládní úrovni je sledováno omezení růstu veřejného sektoru a jeho výdajů.

Fiskální decentralizace vychází z předpokladů, že poskytování veřejných statků na lokální úrovni je efektivnější a hospodárnější – lépe odpovídá preferencím obyvatel, umožňuje přímou participaci občanů a jejich účinnější kontrolu. Kromě ekonomických faktorů je významným vlivem také faktor politický. Souvisí s demokratizací veřejné správy a uplatňování principu subsidiarity ve veřejné správě.

V rámci fiskální decentralizace však nejde pouze o přesun odpovědnosti za poskytování veřejných statků a jejich financování, ale je nutné, aby nižší úrovně měly určité pravomoci v získávání příjmů, ve zdanění, či vymezení celostátně vybraných daní, plynoucích do jejich rozpočtů. Je tedy nutné, do určité míry, zvýšit i decentralizaci veřejných příjmů [8].

2.1 Decentralizace fiskálních funkcí na nižší úrovně vlády

2.1.1 Možnosti decentralizace alokační funkce

Základní otázkou při využití alokační funkce na různých vládních úrovních je rozhodnutí, zda veřejné statky mají být zabezpečovány státem a financovány ze státního rozpočtu nebo zabezpečovány decentralizovaně jednotlivými stupni územní samosprávy a financovány z jejich rozpočtů.

Určitá decentralizace zabezpečování veřejných statků je zdůvodňována tím, že nižší vládní úrovně mohou lépe a efektivněji reagovat na zvláštnosti „lokální a regionální ekonomiky“, protože znají lépe preference občanů. Ústřední vláda pak má

povinnosti zabezpečit standardní úroveň preferovaných veřejných statků na celém území státu.

Podle teorie fiskálního federalismu by měly být centralizovaným způsobem zabezpečovány a financovány takové veřejné statky, z nichž mají užitek obyvatelé celého státu (obrana, státní správa).

V posledních desetiletích se v demokratických zemích posiluje postavení, pravomoci a odpovědnosti jednotlivých článků územní samosprávy, zejména obcí, za zabezpečování a financování veřejných statků. Obce jako základní články územní samosprávy zabezpečují

- **tzv. národní veřejné statky** – čisté veřejné statky a některé smíšené veřejné statky, zejména preferované, z nichž mají užitek občané celého státu,
- **lokální veřejné statky** – obce zajišťují především pro své občany a jejich užívání je místně ohraničeno.

Vyšší stupně územní samosprávy zabezpečují:

- **některé národní veřejné statky,**
- **statky regionálního charakteru** – užitek mají obyvatelé několika obcí, kraje či regionu.

Nejde však pouze o stanovení kompetencí a odpovědnosti za zabezpečování veřejných statků, ale důležité je respektovat i požadavek maximální hospodárnosti.

2.1.2 Možnosti decentralizace redistribuční funkce

Cílem redistribuční funkce veřejných financí je zmírnit důchodové a sociální nerovnosti ve společnosti znovurozdělováním důchodů a bohatství, zlepšit distribuční spravedlnost. Redistribuční funkce je centralizována především na státní rozpočet. Přerozdělovací aspekt mají i některé veřejné statky, které využívají především sociálně slabé vrstvy obyvatel, např. sociální služby [5].

Rozvoj sociálních redistribučních programů na úrovni decentralizovaných úrovní vlády sice může přinést určité výhody, ale také je spojeno s riziky. Decentralizované zabezpečování a financování redistribuční funkce může způsobit velké rozdíly v životním standardu sociálně potřebných občanů na území různých samospráv a může vzniknout rozpor z hlediska principu horizontální spravedlnosti. V případě decentralizace sociální a daňové politiky může docházet k migraci obyvatel podle toho,

jakou kombinaci sociálního a daňového systému preferují. Mobilita ekonomických subjektů tedy může vážně omezit pokusy decentralizovaných jednotek vlády redistribuovat důchody.

Decentralizovanou redistribuci však zcela odmítnou nelze. Možný rozsah decentralizace redistribuční funkce závisí na existujícím stupni mobility jak jednotlivců, tak i ostatních ekonomických zdrojů. Čím jsou decentralizované jednotky vlády větší, tím jsou možnosti úspěšného provádění redistribučních programů lepší. Takový stupeň nemobility, umožňující efektivní a úplný program redistribuce důchodů, však lze obvykle nalézt pouze na národní úrovni.

Základní redistribuce by měla mít celostátní charakter a decentralizované vládní jednotky by měly mít možnost zasáhnout za stanovených podmínek do míry přerozdělování ve svém regionu [1].

2.1.3 Možnosti decentralizace stabilizační funkce

Stabilizační funkce veřejných financí je doménou státního rozpočtu. Nástrojem je cílevědomé využívání jak příjmů státního rozpočtu, zejména daní, tak výdajů státního rozpočtu a výsledného salda. Cílem státních výdajů je stimulovat nedostatečnou agregátní poptávku tím, že stát vytváří sám poptávku po produktech soukromého sektoru a využívá je pak ve veřejném sektoru k produkci veřejných statků a působí tak na růst výroby, zaměstnanosti, zrychlení tempa hospodářského růstu [5].

Argumentem proti decentralizaci stabilizační funkce jsou také fundamentální omezení u decentralizovaných úrovní vlády. Územní samosprávy mají velmi limitované možnosti provádět vlastní makroekonomickou politiku. Stabilizační politika prostřednictvím místních rozpočtů není možná, protože multiplikační efekt dodatečných místních výdajů se stabilizačním motivem se z velké části přelije přes hranice územní samosprávy.

Hlavní důvody pro centralizaci stabilizační funkce:

1. Pozitivní výdajová externalita

Z investic realizovaných jednou územní samosprávou s cílem vyrovnat dopady makroekonomického šoku a udržet celkovou ekonomickou výkonnost budou mít užitek i sousední samosprávy, které se na financování investic nepodílejí.

2. Problém černého pasažéra

Žádná územní samospráva nebude motivována realizovat optimální stabilizační politiku, protože bude předpokládat možnost „přizivit se“ na aktivitách ostatních samospráv [1].

Od druhé poloviny 20. století je snaha, aby i územní samospráva alespoň z části využila prostředky svých rozpočtů ke stabilizaci ekonomiky a zaměstnanosti na svém území. Cílem je tudíž stabilizovat lokální ekonomiku a zaměstnanost. To je i jeden z rysů stabilizační politiky v rámci regionální politiky Evropské unie [5].

2.2 Daňové určení

Daň je v daňové teorii definována jako povinná, nenávratná, zákonem určená platba do veřejného rozpočtu. Je to platba neúčelová a neekvivalentní. Daň se pravidelně opakuje v časových intervalech nebo je nepravidelná a platí se při výskytu určitých okolností.

Od daní je vhodné odlišit **uživatelské poplatky**, které jsou peněžním ekvivalentem za služby poskytované občanům. Poplatky jsou tedy obvykle účelové, dobrovolné, nepravidelné a nenávratné.

Ústřední tezí zdaňování v decentralizovaném systému veřejných financí je to, že národní veřejné statky by měla financovat centrální vláda z daní vybíraných na národní úrovni a místní veřejné statky by měla financovat územní samospráva z místních daní.

Významnou otázkou fiskálních vztahů mezi jednotlivými úrovněmi vlády je, „kdo má co zdaňovat“, tedy otázka daňového určení. Daňové určení se týká určení optimální vertikální struktury zdanění.

Základním problémem spojeným s decentralizací zdanění jsou možné distorze v umístění a úrovni ekonomických aktivit při decentralizovaném zdanění vysoce mobilních daňových základů. Územní samosprávy by měly minimalizovat využívání mobilních daňových základů, progresivních daní, nerovnoměrně distribuovaných daňových základů a daní, které jsou silně vystaveny vlivům hospodářského cyklu.

Daně ze zisků korporací a progresivní osobní důchodové daně nejsou pro decentralizaci vhodné. Spotřební daně by mohly připadat v úvahu, ale administrativní překážky a mobilita daňové základny snižují jejich využitelnost. Naopak majetkové

daně jsou vhodným příjmem územních rozpočtů. Jejich problémem však je, že bývají považovány za nespravedlivé a že jejich výnos bývá malý [1].

2.2.4 Formy daňového určení

V zásadě lze definovat dva základní přístupy k daňovému určení:

- pro nižší vládní úrovně existuje samostatný daňový základ, který rozhoduje o jeho využití,
- existuje společný daňový základ, v jehož rámci mají nižší vládní úrovně možnost buď stanovit přírážky ke státním daním nebo dostávat určité procento z výnosu tzv. sdílených daní.

V praxi pak mohou mít daňové příjmy obcí či regionů formu **lokálních** (obecních, regionálních) **daní**, formu **sdílených daní**, **svěřených daní** nebo **daní vybíraných vedle ústředních daní**, které představují jen určité modifikace výše uvedených dvou základních přístupů [8].

Lokální daně

Každá územní samospráva určí, které místní daně uvalí, na jakou daňovou základnu, při jakých sazbách a bude provádět jejich správu dle vlastních možností.

Tento způsob poskytuje územním samosprávám nejvyšší stupeň fiskální autonomie. Vlastní příjmy umožňují územním samosprávám kontrolovat výši zdanění i svých výdajů.

Lokální daně mají výhody:

1. územní samosprávy mohou plánovat své příjmy a výdaje s potřebnou mírou jistoty,
2. územní samosprávy jsou schopny zvyšovat a redukovat své příjmy a jsou odpovědné za důsledky svých rozhodnutí,
3. úroveň místních veřejných statků je silně spojena s úrovní místního zdanění [1].

Nejrozšířenější místní nebo regionální daní je daň z nemovitosti. Ve většině zemí je daň z nemovitosti daní výhradně obecní. Kromě daně z nemovitosti mohou územní samosprávy vybírat další vlastní místní nebo regionální daně či poplatky. Setkáváme se zvláště s poplatky při převodu nemovitostí, turistickými taxami, poplatky za psy, za reklamu či s poplatky z hracích automatů.

Sdílené daně

Smyslem sdílených daní je především vyrovnání fiskální nerovnováhy mezi různými samosprávami. Umožňují územním samosprávám zvětšit svoji příjmovou základnu o mnohem pružnější a elastičtější příjmy, které jsou obvykle příjmem vyšších úrovní rozpočtů.

V případě sdílených daní stát i územní samospráva sdílí stejnou daňovou základnu, konstrukce daně je stanovena celostátně na základě příslušných daňových zákonů a obce nemají možnost ji ovlivnit. Na základě zákona je předem stanovený podíl samospráv na celostátně vybíraných daních, který je jejich příjmem. Lze se setkat se dvěma způsoby přidělování sdílených daní:

- **derivační typ**

stanovené procento z celkového získaného objemu stanovené daně rozdělí nižším úrovním podle výnosu této daně v daném území, tento typ respektuje původ daně a daňový výnos se vrací do území, ve kterém vznikl.

- **nederivační typ**

stanovené procento z celkového získaného příjmu stanovené daně rozdělí podle počtu obyvatelstva, resp. jiného kritéria, využívá se v České republice.

Svěřené daně

Svěřené daně představují redukovánější formu lokálních daní z hlediska pravomocí obcí. Na základě zákona je určeno, které daně vybírané celostátně plynou do rozpočtu obcí nebo regionů. Výběr a správa daně je obvykle prováděna centrálně. Daňový základ a sazby daní mohou obce ovlivnit jen málo (v rámci daného rozmezí sazeb) nebo vůbec.

Typickým příkladem daně tohoto typu v České republice u obcí je daň z nemovitostí a část daně z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti a podnikání.

Daně vybírané vedle ústředních daní

Obce, regiony i stát mají zpravidla shodnou daňovou základnu, obce však mají pravomoc stanovit si vlastní slevy z těchto ústředních daní nebo vlastní daňové sazby k ústředně vybíraným daním nebo stanoví vlastní procentní přírážku k ústřední dani. Pravomoc územních samospráv bývá omezena stanovením maximální sazby přírážky.

Přirážky k daním z příjmů představují flexibilní zdroj příjmů. Reagují jak na inflaci, tak na ekonomický růst [8].

2.3 Daňová autonomie

Způsoby daňového určení se mohou vyznačovat různou daňovou autonomií. Pojem daňová autonomie v sobě zahrnuje různé aspekty pravomocí decentralizovaných úrovní vlády mít vlastní daňové příjmy. Podle charakteristik jednotlivých daňových příjmů decentralizovaných úrovní vlády je možné rozdělit daně do kategorií.

Daňovými příjmy, kde obce mají určité prvky daňové autonomie, je daň z nemovitostí plynoucí obcím a místní poplatky.

OECD používá členění do kategorií „a“ (nejvyšší daňová pravomoc) až „e“ (nejnižší daňová pravomoc). V zemích OECD je průměrný podíl daní v kategorii „a“, „b“ a „c“ téměř 60 % u státních úrovní vlády a více než 70 % u místních vlád [1].

Tabulka 1: Kategorie daňové pravomoci u daňových příjmů decentralizovaných úrovní vlády

A	Plná pravomoc stanovit sazbu a základ daně decentralizovanou úrovní vlády.
a.1	Příjemce stanovuje daňovou sazbu, základ daně i daňové úlevy bez konzultace s vyšší úrovní vlády.
a.2	Příjemce stanovuje daňovou sazbu, základ daně i daňové úlevy po konzultaci s vyšší úrovní vlády.
B	Pravomoc stanovit sazbu daně decentralizovanou úrovní vlády.
b.1	Příjemce stanovuje sazbu daně a vyšší vládní úroveň neurčuje dolní ani horní limit sazby.
b.2	Příjemce stanovuje sazbu daně a vyšší vládní úroveň určuje dolní a/nebo horní limit sazby.
C	Pravomoc měnit základ daně.
D	Sdílení daní mezi úrovněmi vlády.
d.1	Sdílení daní, kdy příjemce (decentralizovaná úroveň vlády) určuje podíl.
d.2	Sdílení daní, kdy podíl může být změněn pouze při souhlasu decentralizované úrovně vlády.
d.3	Sdílení daní, kdy podíl daní decentralizovaným úrovním vlády je stanoven legislativou a může být jednostranně změněn centrální vládou s menší frekvencí než 1x ročně.
d.4	Sdílení daní, kdy podíl daní decentralizovaným úrovním vlády je určován každoročně centrální úrovní vlády.
E	Ostatní případy, kdy centrální vláda stanovuje sazbu a základ daně pro decentralizované úrovně vlády.
F	Daně nezařaditelné do kategorií „a“ až „e“.

Zdroj: [1]

3 Vlastní příjmy územních rozpočtů

Příjmy územních rozpočtů závazně třídí platná rozpočtová skladba. Obecně se považuje za vhodné, aby příjmy rozpočtů obcí i vyšších stupňů územní samosprávy byly:

- **dostatečně výnosné** – požadovaná míra finanční soběstačnosti jednotlivých článků územní samosprávy,
- **závislé na aktivitě obce** – územní samospráva může tyto příjmy sama ovlivnit (většina nedaňových příjmů),
- **rovnoměrné rozloženy** – zabezpečování veřejných statků bez větších disproporcí v přibližně stejné struktuře, kvantitě a kvalitě,
- **plánovatelné** – ve střednědobém a dlouhodobém časovém horizontu (investiční potřeby),
- **administrativně nenáročné** – minimální náklady na správu a výběr daní a poplatků.

3.1 Klasifikace vlastních příjmů

Významné je třídění příjmů na běžné příjmy a kapitálové příjmy. **Běžné příjmy** územního rozpočtu se každoročně opakují a jsou určeny na financování běžných potřeb, tj. především výdajů na zabezpečení lokálních veřejných statků. Člení se:

a) podle charakteru na:

- daňové (nenávratné) příjmy – stanovené daňovými zákony,
- nedaňové příjmy – ostatní příjmy (pokuty za znečišťování životního prostředí).

b) podle původu na:

- příjmy vlastní (místní daně) – poplatky za úkony, které územní samospráva vykonává v rámci své přenesené funkce,
- příjmy z přerozdělovacích procesů – nenávratné transfery a návratné půjčky a úvěry.

Kapitálové příjmy v územním rozpočtu jsou jednorázové a pravidelně se neopakují. Jsou většinou účelové a využívají se k financování dlouhodobých potřeb, zejména na pořízení investic z nichž budou mít prospěch i budoucí generace. Člení se na:

- a) vlastní příjmy** – příjmy z prodeje majetku, cenných papírů,

b) příjmy z přerozdělovacích procesů

- nenávratné transfery – dotace na financování konkrétní investice, příjmy od jiných subjektů,
- návratné – střednědobý nebo dlouhodobý úvěr na financování investic.

4 Daňové příjmy územních rozpočtů

Nejvýznamnější skupinu běžných příjmů územních rozpočtů tvoří ve většině vyspělých zemí daňové příjmy. Rozpočtová pravidla vymezují tzv. daňové určení (v České republice zákon používá termín rozpočtové určení daní). Tato pravidla určují druhy daní, které jsou vybírány podle celostátně platných daňových zákonů, jejichž výnos však plyne celý přímo do rozpočtů obcí nebo do rozpočtů regionů. Jsou to rozpočtově určené daně. Stanoví rovněž podíl na celostátně vybíraných daních, který bude příjmem rozpočtu obce – jsou to tzv. sdílené daně.

Zákonem jsou také vymezeny daně, které mohou obce využívat na svém území, tj. různé municipální daně.

V posledních letech se využívají v mnoha zemích ve větší míře sdílené daně. Sdílenou daní jsou zpravidla daně důchodového typu, jsou to však často i majetkové daně.

Podíly na sdílených daních se určují jednotlivým obcím většinou podle podílu počtu obyvatel obce k celostátnímu počtu obyvatel nebo podle podílu vybírané daně na daném území.

Nejvýnosnějšími daněmi v příjmech územních rozpočtů jsou daně z příjmů, zejména individuální důchodová daň. Většinou se však využívá podíl na celostátním výnosu těchto daní.

Méně se využívají nepřímé spotřební daně, které zdaňují spotřebu zboží a služeb. Spotřební daně jsou příjmem především státního rozpočtu. Pokud jsou příjmem i rozpočtů územní samosprávy, pak jde spíše o podíl na dani z přidané hodnoty [5].

4.1 Majetkové daně

Majetkové daně jsou jednou z nejstarších forem daní. Využívaly se již ve starověkém Římě i v Egyptě. K jejich systematictějšímu a obecnějšímu využívání však došlo až v 19. století.

Analýza principů lokálních daní považuje daň z nemovitosti za nejvhodnější municipální daň. Téměř ve všech zemích získávají obce příjmy ze zdanění majetku a u všech existuje určitá pravomoc při jejich ovlivňování.

Výhodou majetkových daní je spojení jejich daňového výnosu s obcemi. Jejich výnos je stabilní a relativně lehce predikovatelný. Daňové úniky jsou velmi obtížné. Nevýhodou majetkových daní jsou problémy s oceňováním majetku a skutečnost, že dopad této daně není v relaci s výší hotovostních příjmů z nichž mají být provedeny platby [8].

Základ majetkové daně a způsob jeho výpočtu se v jednotlivých zemích liší. Základ lze ohodnotit buď s přihlédnutím ke kapitálové hodnotě majetku nebo zhodnocením jeho hypotetické činžovní hodnoty. Ve všech systémech existují zproštění a úlevy. Ve většině zemí například neodvádějí majetkovou daň ze svých budov dobročinné instituce a neziskové organizace.

Dlouhou dobu se diskutuje o tom, že výnos z majetkové daně nedrží krok se změnami v důchodech a bohatství. V případě konstantních daňových sazeb tudíž výnos z majetkové daně zaostává za výnosem z daně z osobního důchodu. Příčinou chybějícího výnosu daně je způsob, jakým se vyměřuje daňový základ. Ve většině zemí se výpočet majetkové daně provádí zřídka, například každých pět či deset let [12].

Předmětem zdanění majetku ve vlastnictví je zpravidla nemovitý majetek, tj. půda nebo budovy, v některých zemích i hmotný majetek, hmotná podnikatelská aktiva (stroje).

Předmětem zdanění nabytí majetku je movitý i nemovitý majetek, včetně finančního majetku. U obou typů daní je důležité, aby:

- byla snadná zjistitelnost předmětu daně,
- bylo možné reálně vypočítat základ daně (majetek je reálně ocenitelný),
- bylo možné kontrolovat předmět daně a způsoby výpočtu daňové povinnosti [5].

Majetkové daně jsou:

- cenou služeb – služby, které poskytuje majetek vlastníkov (vlastník nemusí platit nájem),
- poplatkem za službu,
- stabilním příjmem,
- nástrojem snížení koncentrace majetku.

Základ daně se stanoví jako součin tržní ceny a oceňovacího koeficientu, tj.

$$ZD = TC * k$$

kde: ZD...základ daně,

TC... tržní cena,

k ... oceňovací koeficient.

S ohledem na míru inflace, na relativní změny cen jednotlivých druhů majetku, je žádoucí, aby byl základ daně průběžně přehodnocován [8].

Daň z nemovitostí v České republice

Problematika daní z nemovitostí je upravena zákonem č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí. Tato daň je tvořena daní z pozemků a daní ze staveb.

Předmětem daně z **pozemků** jsou pozemky na území České republiky vedené v katastru nemovitostí. Základem daně je cena půdy zjištěná násobením skutečné výměry pozemku v m² průměrnou cenou půdy stanovenou na 1 m² ve vyhlášce Ministerstva zemědělství ČR.

Předmětem daně ze **staveb** jsou stavby na území České republiky, pro které byl vydán kolaudační souhlas nebo stavby způsobilé k užívání. Základem daně ze staveb je výměra půdorysu nadzemní části stavby v m² [16].

Zákon č. 338/1992 Sb., byl novelizován s platností od 1.1.2010. Dochází zde k několika podstatným změnám, které ovlivní daňové příjmy obcí. Novela zákona

- ruší osvobození od daně ze staveb, nových staveb a bytů v nových stavbách, které je poskytováno na dobu 15 let,
- ruší osvobození do daně ze staveb, u kterých byly provedeny změny spočívající ve snížení tepelné náročnosti stavebními úpravami, na které bylo vydáno stavební povolení,
- vyjímá z místního koeficientu pozemky orné půdy, chmelnic, vinic, zahrad, ovocných sadů a trvalých travních porostů,
- obec může obecně závaznou vyhláškou pro všechny nemovitosti na území celé obce stanovit jeden místní koeficient ve výši 2, 3, 4 nebo 5. Tímto koeficientem se vynásobí daňová povinnost poplatníka za jednotlivé druhy pozemků, staveb, samostatných nebytových prostorů a za byty, popřípadě jejich soubory,
- mění sazby daně z nemovitostí [10].

4.2 Daně z příjmů

Daně z příjmů (důchodového typu) se začaly ve větší míře využívat koncem 19. století a zejména pak ve 20. století. V poslední třetině 20. století se také zčásti staly příjmem územních rozpočtů, což ve většině vyspělých zemí umožnilo zvýšit objem územních rozpočtů v rámci určité míry fiskální decentralizace [5].

Osobní důchodové daně zdaňují důchody jednotlivců či domácností. Tyto daně jsou často důležitým nástrojem redistribuce. Jedná se o daň osobní, která zohledňuje platební schopnost poplatníků, obvykle s využitím progresivních sazeb.

Jsou-li tyto daně nástrojem redistribuce, měly by být v kompetenci centrální vlády. Pravomoc progresivního zdanění důchodů na decentralizované úrovni by ohrožovala horizontální rovnost ve státě a přinesla by nežádoucí konkurenci v oblasti redistribuce [1].

Využívá-li se tato daň jako příjem rozpočtů obcí nebo rozpočtů vyšších stupňů územní samosprávy, má obvykle formu

- podílu na celostátním výnosu daně z příjmu,
- svěřené daně – územní samospráva má určitou daňovou pravomoc uvalovat tuto daň. Jsou pak využívány tyto formy:
 - systém zvláštní sazby daně,
 - zvláštní místní daně z příjmů.

Daň ze zisku korporací

Tato daň zdaňuje zisk firem, popř. ostatní druhy příjmů podniků. Daňový výnos ovlivňují vedle předmětu daně sazba daně a případné slevy na dani a osvobození. Ve vyspělých zemích se většinou využívá jedna procentní sazba daně. Do územních rozpočtů zpravidla plyne podíl na celostátním výnosu této daně [5].

4.3 Spotřební daně

Nepřímé spotřební daně jsou tradičním daňovým příjmem. Spotřební daně jsou zpravidla příjmem ústředního rozpočtu, nicméně v některých zemích jsou i příjmem územních rozpočtů. Pokud jsou spotřební daně příjmem územních rozpočtů, pak

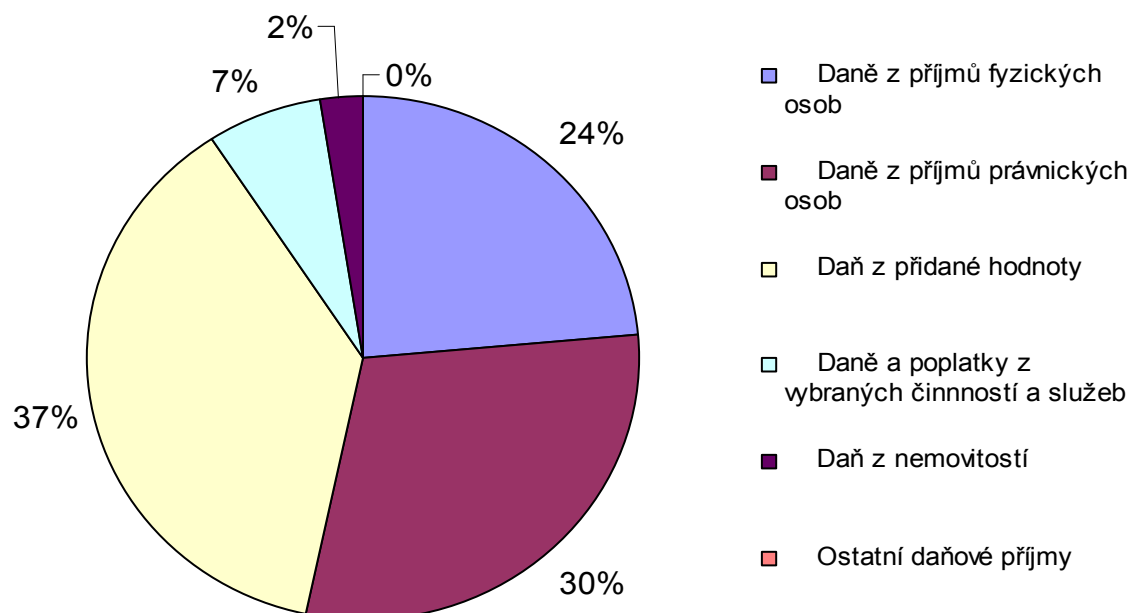
nejčastěji jde o podíl na celostátním výnosu spotřební daně univerzálního typu – nejčastěji daně z přidané hodnoty [5].

Daň z přidané hodnoty je uvalována na přidanou hodnotu na jednotlivých stupních zpracování a prodeje. Jedná se tedy o daň vícefázovou. DPH je obvykle považována za nevhodnou k decentralizaci a ve většině zemí je daňová pravomoc výhradně v rukou centrální vlády. Decentralizované úrovně vlády se podílí na celostátním výnosu DPH, aniž by vykonávaly daňovou pravomoc [1].

4.4 Místní a regionální daně

Územní samospráva má ve většině vyspělých zemí práva uvalovat své daně. Využívá-li se systém mnoha municipálních daní, v posledních desetiletích se zdůrazňuje zásada dostatečné výnosnosti a levné správy daní, tzn. fiskální hledisko. Do územních rozpočtů by měly být vymezeny daně u nichž:

- je základ daně stabilní,
- je obtížné vyhýbat se dani,
- je nemožné převést daňový výnos,
- je lehce zjištělná daňová povinnost,
- je zajištěna daňová výnosnost [5].

Obrázek 1: Podíl jednotlivých druhů daní na celkových daňových příjmech

Zdroj: [24]

5 Rozpočtové určení daní v České republice

Obecně lze říci, že daňové příjmy představují jeden z nejdůležitějších zdrojů příjmů obcí v ČR a do značné míry ovlivňují jejich finanční stabilitu. Představují zhruba polovinu celkových příjmů obcí. Daňové příjmy jsou tvořeny jak sdílenými typy daní, které představují jejich významnější část, tak svěřenými typy daní.

5.1 Vývoj v letech 1993 – 1995

Příjmem územních rozpočtů se stala daň z příjmů fyzických osob. Obce získaly celý výnos daně z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti a podíl na výnosu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti. V roce 1993 se celookresní výnos této daně dělil v poměru 40 % pro obce a 60 % pro okresní úřady, v roce 1994 byl rozdělován paritně 50 % ku 50 % a za rok 1995 byl rozdělován 55 % obcím a 45 % okresním úřadům. Část určena obcím byla rozdělována podle počtu obyvatel v obci k počtu obyvatel okresu. Magistrátním městům patřil celý výtěžek daně dosažené na jejich území.

Od roku 1994 se příjmem obcí stal celý výnos daně z příjmů právnických osob, v případech kdy je poplatníkem sama obec.

Příjmem obcí se stal celý výnos daně z nemovitostí.

5.2 Vývoj v letech 1996 – 2000

Snahou o kompenzaci výše zmíněných skutečností bylo přijetí novely rozpočtových pravidel. Podle novely na některých daních začal participovat jak státní rozpočet, tak rozpočty obcí a okresních úřadů.

Změna se týkala daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti. Podíl obcí na celookresním výnosu daně se snížil na 30 %, okresním úřadům připadlo také 30 % a zbývajících 40 % plynulo do státního rozpočtu. Do rozpočtu magistrátních měst plynulo 70 % výnosu daně a 30 % se převádělo do státního rozpočtu.

Další změna se týkala daně z příjmů právnických osob. Obce se podílely 20 % na celostátním výnosu této daně.

Od roku 1997 byly na základě nové metodiky rozpočtové skladby zařazovány i sankční poplatky související s životním prostředím.

Z dlouhodobého hlediska dopad nového rozpočtové určení neodstranil nerovnoměrný daňový výnos obcí v rámci území. Byly znevýhodněny malé obce, které tvoří většinu obcí v ČR. Také poměrně nízká dynamika daně z příjmů právnických osob nenahradila obcím výpadek výnosnější daně ze závislé činnosti.

5.3 Vývoj v letech 2001 – 2007

Vázanost příjmů obcí na daně s pohyblivou a nerovnoměrně rozloženou základnou, s nestabilním výnosem jak v prostoru, tak v čase, ukazovala na nutnost další korekce rozpočtového určení daní. Proto se přistoupilo ke zcela zásadní změně a konstrukci rozpočtového určení daní.

Podle nového zákona o RUD (Zákon č. 243/2000 Sb.) od 1. ledna 2001 zůstaly výlučnými daňovými příjmy obcí i nadále:

- celý výnos daně z nemovitosti,
- daň z příjmů právnických osob placená obcemi.

Sdílenými daňovými příjmy obcí se staly:

- daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti,
- daň z příjmů fyzických osob samostatně výdělečně činných,
- daň z příjmů fyzických osob vybíraná srážkou,
- daň z příjmů právnických osob, pokud nejsou poplatníkem samy obce,
- novým daňovým příjmem se stal podíl obcí na celostátním výnosu daně z přidané hodnoty.

Obcím připadlo 20,59 % z celostátního výnosu uvedených daní. Jednotlivým obcím je konkrétní částka přidělena podle počtu obyvatel dané obce na celkovém počtu obyvatel ČR a výsledný podíl je upraven přepočítacím koeficientem (koeficienty jsou navrženy pro 14 velikostních kategorií obcí).

Obcím byl ponechán pouze 30 % podíl na dani z příjmu samostatné výdělečné činnosti, který má působit jako motivační aspekt obcí k podpoře podnikání.

Daňový výnos konkrétní obce se vypočítá podle uvedeného vzorce:

$$DV = \frac{\text{pocet obyvatel obce} * \text{KVKO}}{\text{suma násobků z čitatele za všechny obce ČR}} * 20,59 \% / 100 * \text{objem daní}$$

kde:

KVKO...koeficient velikostní kategorie obce.

Daný systém výrazně změnil rozdělení výnosů daní do jednotlivých kategorií obcí. Nejvíce postihl malé obce, což mělo dle ministerstva financí vyvíjet tlak na jejich slučování [8].

5.4 Rozpočtové určení daní od roku 2008

Dne 1.1.2008 vstoupila v platnost novela zákona o rozpočtovém určení daní. Zvýšil se celkový podíl obcí na daňovém inkasu sdílených daní z 20,59 % na 21,4 %. Došlo ke zrušení původních 14 velikostních kategorií a jejich nahrazení čtyřmi pásmy koeficientů postupných přechodů, které se vztahují na všechny obce s výjimkou Prahy, Brna, Ostravy a Plzně.

Podstatnou změnou bylo zavedení nových kritérií pro přerozdělení podílu obcí na sdílených daních:

- celková výměra obce – váha 3 %,
- prostý počet obyvatel obce – váha 3 %,
- počet obyvatel obce upravený koeficienty velikostních kategorií – váha 94 %.

Daňové příjmy rozpočtů obcí tvoří od roku 2008:

- a) výnos daně z nemovitostí; příjemcem je ta obec, na jejímž území se nemovitost nachází,
- b) podíl na 21,4 % z celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty,
- c) podíl na 21,4 % z celostátního hrubého výnosu daně (záloh na daň) z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků, odváděné zaměstnavatelem jako plátcem daně podle zákona o daních z příjmů,
- d) podíl na 21,4 % z celostátního hrubého výnosu daně (záloh na daň) z příjmů fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby, s výjimkou výnosů uvedených pod písmenem c),
- e) podíl na 21,4 % z 60 % z celostátního hrubého výnosu daně (záloh na daň) z příjmů fyzických osob sníženého o výnosy uvedené v písmenech c) a d),
- f) podíl na 21,4 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů právnických osob, s výjimkou daně, kdy poplatníkem je obec nebo kraj,
- g) 30 % z výnosu záloh na daň z příjmů fyzických osob, které mají na území obce bydliště ke dni jejich splatnosti a výnosu daně z příjmů fyzických osob, které měly

na území obce bydliště k poslednímu dni zdaňovacího období, k němuž se daňová povinnost vztahuje, s výjimkou daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby a s výjimkou daně (záloh na daň) z příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků srážených a odváděných plátcem daně. Bydlištěm se pro účely tohoto zákona rozumí místo trvalého pobytu fyzické osoby,

- h) daň z příjmů právnických osob v případech, kdy poplatníkem je příslušná obec, s výjimkou daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby,
- i) podíl na 1,5 % z celostátního hrubého výnosu daně (záloh na daň) z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a z funkčních požitků, odváděné zaměstnavatelem jako plátcem daně z příjmů, s výjimkou daně z příjmů fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby [15].

Hlavní principy a nároky

Změny právní úpravy mají za cíl:

- udržet stabilitu příjmů územních rozpočtů,
- navýšit celkové rozpočtové příjmy obcí,
- zachovat rozumnou míru solidarity mezi regiony,
- zajistit konzistenci systému rozpočtového určení daní tak, aby byl shodný vývoj všech článků rozpočtové soustavy,
- posílení příjmů malých obcí,
- upravit některá problematická ustanovení současné právní úpravy,
- vyrovnat negativní dopad vládou připravené reformy veřejných rozpočtů na rozpočty obcí [11].

5.5 Struktura daňových příjmů obcí v ČR

Rozpočtová skladba upravuje způsob třídění všech peněžních operací veřejných rozpočtů a mimorozpočtových fondů státu, obcí i krajů, dobrovolných svazků obcí i organizačních složek, u kterých jsou stát, obce nebo kraje zřizovatelem [8].

Platná rozpočtová skladba třídí příjmy a výdaje z hlediska:

a) Odpovědnostního

Z hlediska odpovědnostního se třídí příjmy a výdaje státního rozpočtu, a to podle správců kapitol.

Při třídění příjmů a výdajů je jednotkou třídění kapitola státního rozpočtu.

b) Druhového

Z hlediska druhového se třídí příjmy a výdaje podle příjmových a výdajových druhů. Příjmovým druhem se rozumí právní důvod platby, která organizaci plyne, a v rámci něj u příjmů za poskytnutí věcí, služeb, prací, výkonů a práv případně druh těchto věcí, služeb, prací, výkonů a práv a u příjmů z transferů druh přijímané podpory nebo zdroj transferu.

Při třídění příjmů a výdajů jsou jednotkami třídění:

- rozpočtové třídy,
- seskupení rozpočtových položek,
- podseskupení rozpočtových položek,
- rozpočtové položky.

Druhové třídění využívá čtyřmístný číselný kód v rámci jednotlivých tříd. Rozlišuje třídy – jednomístný kód, seskupené položek – dvoumístný kód, podseskupení položek – třímístný kód a jednotlivé položky – čtyřmístný kód [17].

Podle druhového třídění se třídí peněžní operace do osmi tříd s podrobnějším členěním uvnitř každé třídy podle těchto kritérií:

- Inkaso x platba – inkasa jsou přijaté finanční prostředky na účet. Platba představuje odepsání finančních prostředků z bankovního účtu.
- Nenávratná x návratná – nenávratné operace nezakládají budoucí termínovanou pohledávku ani závazek, zatímco návratné platby ano.
- Běžná x kapitálová – kapitálové transakce se týkají pořízení či prodeje nefinančních aktiv, u kterých se předpokládá využitelnost na dobu delší než jeden rok nebo finančních aktiv majících podobu akcií či majetkových účastí. Běžné transakce jsou všechny ostatní.

- Opětovaná x neopětovaná – používají se pouze pro nenávratné operace. Opětovanou operaci lze charakterizovat jako „něco za něco“. Proti výdaji je poskytnuta služba či zboží. Neopětované operace jsou všechny ostatní, tj. u kterých neexistuje „protiplnění“.
- Domácí x zahraniční – odlišuje vazby na domácí ekonomiku nebo zahraniční, bez ohledu na to, v jaké měně se operace uskutečňuje.
- Povinná x dobrovolná – zda operace vyplývají ze zákonných norem, či nikoliv.
- Aktiva x pasiva – zda se vztahují k věřitelskému či dlužnickému postavení.
- Zohledňující rozpočtovou politiku x řízení likvidity – veškeré hotovostní operace související s pasivy rozpočtové jednotky se považují pouze za finanční prostředek plnění rozpočtu mající za cíl zajištění potřebné likvidity. Hotovostní operace související s aktivy mohou mít dvojí povahu: jako nástroj rozpočtové politiky jako takové, nebo jako prostředek k zajištění optimální likvidity rozpočtové jednotky [8].

c) **Odvětvového**

Z hlediska odvětvového se třídí příjmy a výdaje podle odvětví. Výdaje se třídí všechny a z příjmů jen nedaňové a kapitálové příjmy.

Při třídění příjmů a výdajů z hlediska odvětvového jsou jednotkami třídění:

- rozpočtové skupiny,
- rozpočtové oddíly,
- rozpočtové pododdíly,
- rozpočtové paragrafy.

d) **Konsolidačního**

Z hlediska konsolidačního se třídí výdaje vynakládané uvnitř soustavy veřejných rozpočtů a ostatních veřejných fondů a příjmy vznikající uvnitř této soustavy.

Při třídění příjmů a výdajů z hlediska konsolidačního se příjmy a výdaje třídí na záznamové jednotky [17].¹

¹ Vyhláška č. 323/2002 Sb. byla aktualizována vyhláškou MF č. 440/2006 Sb.

5.5.1 Druhovému třídění rozpočtové skladby

Tabulka 2: Druhovému třídění rozpočtové skladby

Třída	Seskupení položek	Podseskupení položek	Název a náplň
1			Daňové příjmy
	11		Daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů
		111	Daně z příjmů fyzických osob
			Daně z příjmů fyzických osob podle zákona o daních z příjmů
		112	Daně z příjmů právnických osob
	12		Daně ze zboží a služeb v tuzemsku
		121	Obecné daně ze zboží a služeb v tuzemsku
		122 a 123	Zvláštní daně a poplatky ze zboží a služeb v tuzemsku
	13		Daně a poplatky z vybraných činností a služeb
		132	Daně a poplatky z provozu motorových vozidel
		133	Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí
		134	Místní poplatky z vybraných činností a služeb
		135	Ostatní odvody z vybraných činností a služeb
		136	Správní poplatky
	14		Daně a cla za zboží a služby ze zahraničí
		140	Daně a cla za zboží a služby ze zahraničí
	15		Majetkové daně
		151	Daně z majetku
		152	Daně z majetkových a kapitálových převodů
	16		Pojistné na sociální zabezpečení, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a veřejné zdravotní pojištění
		161 a 162	Pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti
		163	Pojistné na veřejné zdravotní pojištění
		164	Pojistné na úrazové pojištění
	17		Ostatní daňové příjmy
		170	Ostatní daňové příjmy

Zdroj: [25]

5.5.2 Velikostní kategorie obcí

Koeficienty velikostních kategorií obcí určoval zákon č. 243/2000 Sb. v příloze č. 2. Stanovení počtu velikostních kategorií vycházelo ze směrodatných odchylek od průměrného výnosu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a samostatné činnosti na obyvatele. Jednotlivé koeficienty velikostních kategorií obce mají zohlednit

skutečnost, že s počtem obyvatel a velikostí obce rozsah její přenesené působnosti roste [8].

Tabulka 3: Koefficienty velikostní kategorie obce do roku 2008

Obce s počtem obyvatel od - do	Koefficienty velikostní kategorie obcí
do 100 obyvatel	0,4213
101-200 obyvatel	0,5370
201-300 obyvatel	0,5630
301-1 500 obyvatel	0,5881
1 501-5 000 obyvatel	0,5977
5 001-10 000 obyvatel	0,6150
10 001-20 000 obyvatel	0,7016
20 001-30 000 obyvatel	0,7102
30 001-40 000 obyvatel	0,7449
40 001-50 000 obyvatel	0,8142
50 001-100 000 obyvatel	0,8487
100 001-150 000 obyvatel	1,0393
150 001 a více obyvatel	1,6715
Hlavní město Praha	2,7611

Zdroj: [13]

Novela zákona o rozpočtovém určení daní (zákon č. 377/2007 Sb.), která vstoupila v platnost k 1.1.2008, snížila počet velikostních kategorií ze 14 na 4 a byl změněn i postup výpočtu podílů jednotlivých obcí na 21,4 % výnosu sdílených daní (zavedeny koefficienty postupných přechodů).

Tabulka 4: Koefficienty postupných přechodů a násobky postupných přechodů

Obce s počtem obyvatel od – do	Koefficienty postupných přechodů (KPP)	Násobek postupných přechodů
0-300	1,0000	1,000 x počet obyvatel obce
301-5 000	1,0640	300 + 1,0640 x počet obyvatel z počtu obyvatel obce přesahujících 300
5 001-30 000	1,3872	5 300,8 + 1,3872 x počet obyvatel z počtu obyvatel obce přesahujících 5 000
30 001 a více	1,7629	39 980,8 + 1,7629 x počet obyvatel z počtu obyvatel obce přesahujících 30 000

Zdroj: [15]

6 Metodika práce

Cílem práce je zhodnotit vliv změn v rozpočtovém určení daní obcím po roce 2000 na alokaci daňových příjmů. Pro práci budou využita data ze systému ARIS MFČR a celostátní inkasa daní. Předmětem hodnocení budou daňové příjmy obcí Jihočeského kraje a kraje Vysočina za roky 2002, 2005, 2007, 2008 a 2009. Obce budou rozděleny do následujících velikostních kategorií:

- do 300 obyvatel,
- 301-500 obyvatel,
- 501-2 000 obyvatel,
- 2 001-5 000 obyvatel,
- 5 001-10 000 obyvatel,
- 10 001-20 000 obyvatel,
- 20 001-50 000 obyvatel,
- 50 001 a více obyvatel.

Sdílené daně budou vypočteny z celostátního inkasa sdílených daní podle zákona č. 243/2000 Sb. o rozpočtovém určení daní. V letech 2002, 2005 a 2007 daňové příjmy rozpočtů obcí tvoří podíl na 20,59 % z celostátního hrubého výnosu příslušné daně. Pro roky 2008 a 2009 je tento podíl na 21,4 % z celostátního hrubého výnosu příslušné daně. Pro analýzu budou použity tyto sdílené daně:

- daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti (DP FO),
- daň z příjmů fyzických osob podávajících příznání (DP FO),
- daň z příjmů fyzických osob vybíraná podle zvláštní sazby (DP FO),
- daň z příjmů právnických osob (DP PO),
- daň z přidané hodnoty (DPH).

K dani z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti je připočten podíl na 1,5 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, odváděné zaměstnavatelem jako plátcem daně z příjmů.

Procentní podíl konkrétní obce na výnosu daně bude vypočítán na základě vyhlášek, které stanoví příslušnou % sazbu podílu. Jednotlivé podíly jsou počítány za kalendářní rok. Sazba je vypočtena podle vzorce:

$$p = \frac{O_t * k_t}{\sum_t^n O_t * k_t}$$

kde:

O...počet obyvatel,

k...koeficient velikostní kategorie obce,

t...obec,

n...počet obcí.

Hodnoty lokálních daní jsou zjištěny ze systému ARIS MFČR. Zde jsou zahrnuty:

- poplatky a odvody v oblasti životního prostředí,
- místní poplatky z vybraných činností,
- daň z nemovitostí.

Pro hodnocení budou použity tyto ukazatele:

- podíl na obyvatele,
- relativní změny vypočtené podle vzorce:

$$RZ = \frac{\text{ukazatel ve sledovaném roce} - \text{ukazatel v předchazejícím roce}}{\text{ukazatel v předchazejícím roce}} * 100$$

Hodnocení bude zahrnovat:

- číselné změny,
- hodnocení zda novela dosáhla očekávaných výsledků.

7 Charakteristiky krajů a hodnocení RUD

Tato kapitola se zabývá charakteristikami Jihočeského kraje a kraje Vysočina. Dále je zde zmíněno hodnocení rozpočtového určení daní, ze kterého vyplývají hlediska pro hodnocení změn rozpočtového určení daní.

7.1 Charakteristika Jihočeského kraje

Jihočeský kraj leží převážně na jihu Čech, ale okolím Dačic zasahuje i na Moravu. Na západě sousedí s Plzeňským krajem, na severu se Středočeským krajem, na severovýchodě s krajem Vysočina, na východě má kratičký úsek společné hranice s Jihomoravským krajem. Rozloha kraje 10 056 km² představuje 12,8 % rozlohy státu. V Jihočeském kraji je 646 obcí a žije zde 748 001 obyvatel.

Krajina Jihočeského kraje je známa řadou rybníků a malebných vesnic. Okolo se vypínají kopce: Středočeská pahorkatina, Českomoravská vrchovina, na hranicích s Rakouskem Novohradské hory a na jihozápadní hranici druhé nejvyšší pohoří v Čechách, Šumava. Jihočeský kraj není příliš bohatý na nerostné suroviny. Převažuje těžba šterkopísků, stavebního kamene a cihlářských hlín. Významným přírodním bohatstvím jsou lesy, které zaujímají více než třetinu plochy kraje (37 %). Proto mělo v minulosti pro Jihočeský kraj velký význam lesnictví a dřevařský průmysl. Dalším důležitým odvětvím bylo rybářství a zemědělství. Přes velmi silné industriální vlivy stále hraje důležitou roli primární sektor (zemědělství, lesnictví a rybářství) - Jihočeský kraj má po kraji Vysočina druhý nejvyšší podíl zaměstnanosti v zemědělství (8,9 %) [18].

Hejtmanem Jihočeského kraje je Mgr. Jiří Zimola. Jeho činností je zabezpečování úkolů na úseku vnějších a zahraničních vztahů, krizového řízení a obnovy území. Rada kraje připravuje a projednává návrhy a podklady pro jednání zastupitelstva a přijímá rozhodnutí podle kompetencí daných jí zákonem [20].

Tabulka 5: Bilance naplnění rozpočtu JČ kraje v roce 2008 (po konsolidaci, v tis. Kč)

Příjmy	Upravený rozpočet	Skutečnost	S/UR %
Daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů	2 282 816	2 292 168	100,41
Daně ze zboží a služeb v tuzemsku	1 810 000	1 787 469	98,76
Daně a poplatky z vybraných činností a služeb	4 011	4 312	107,49
Příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků	37 461	38 701	103,31

Příjmy	Upravený rozpočet	Skutečnost	S/UR %
organizací			
Přijaté sankční platby a vratky transferů	80 559	82 603	102,54
Dary, příspěvky, náhrady a ostatní nedaňové příjmy	28 963	33 075	114,20
Přijaté splátky půjčených prostředků	46 479	46 479	100,00
Příjmy z prodeje dlouhodobého majetku a ostatní kapitálové příjmy	51 336	50 465	98,30
Neinvestiční přijaté dotace	5 077 221	5 077 707	100,01
Investiční přijaté dotace	150 135	155 485	103,56
Celkem	9 568 981	9 572 236	100,03

Zdroj: [20]

7.2 Charakteristika kraje Vysočina

Název kraje Vysočina souvisí se skutečností, že se tento správní celek rozkládá na podstatné části Českomoravské vrchoviny. Kraj Vysočina se rozkládá na ploše 6 796 km², celkový počet obyvatel je 515 411, počet obcí je 704. Kraj Vysočina tvoří spolu s Jihomoravským krajem územní jednotku NUTS II, která je partnerem EU při financování ze strukturálních fondů. Kraj je umístěn v dopravním i populačním středu republiky. Vysočinou prochází hlavní dopravní tepna České republiky dálnice D1. Ekonomika východní části kraje je ovlivněna sousedící brněnskou aglomerací, severozápadní část kraje je již spádovou oblastí hlavního města Prahy. Strategická poloha Vysočiny proto v posledních letech přilákala řadu zahraničních investorů, kteří sem soustřeďují nejen výrobní kapacity, ale rovněž výzkum a vývoj.

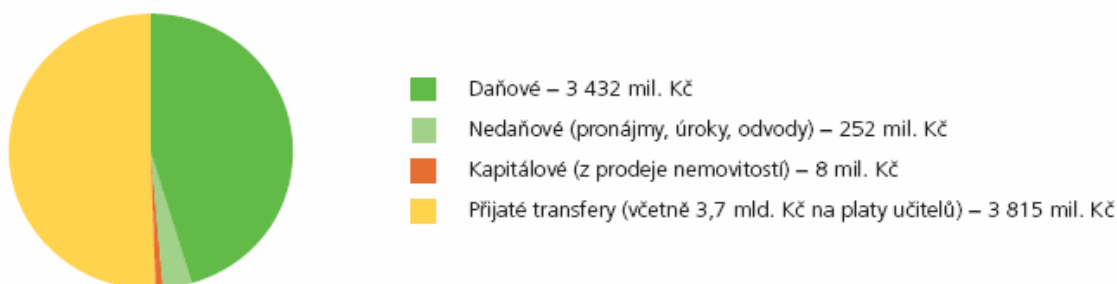
Historie zanechala na Vysočině množství památek, z nichž tři – historické centrum Telče, poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené Hoře u Žďáru nad Sázavou a Židovské město a bazilika sv. Prokopa v Třebíči – jsou zařazeny mezi světové kulturní dědictví UNESCO. Stopy dějin doplňují dílo člověka v krajině a dotvářejí její krásu. Přírodní bohatství kraje tvoří chráněné krajinné oblasti Žďárské vrchy, Železné hory, dále Velký Špičák a četné přírodní rezervace.

Pro Vysočinu jsou charakteristické malé vesnice, nepřilíš vzdálené od místního centra, jímž bývá klidné malé město se třemi až deseti tisíci obyvatel. Pouze ve čtyřech městech žije více než dvacet tisíc obyvatel, krajské město Jihlava dosahuje počtu padesáti tisíc. S rostoucí životní úrovní a mobilitou obyvatel lze očekávat, že toto

uspořádání bude výhodou. Umožňuje využívat pozitiva venkovského bydlení a přitom zaručuje dostupnost městského centra.

Hejtmanem kraje Vysočina je MUDr. Jiří Běhounek. Zastupuje kraj navenek, vede jednání rady i zastupitelstva. Rada je výkonný orgán samosprávného kraje. Na Vysočině má devět členů.

V roce 2008 hospodařil kraj Vysočina, stejně jako v předchozích letech tak, že bylo dosaženo převahy zdrojů rozpočtu nad jeho výdaji. Příjmy a výdaje krajů s posilováním jejich faktického vlivu stále narůstají a nejinak je tomu i v případě Vysočiny. V roce 2008 tvořily příjmy Vysočiny 8,4 mld. Kč a výdaje 7,7 mld. Kč [19].

Obrázek 2: Struktura příjmů rozpočtu kraje Vysočina v roce 2008 (celkové příjmy 7 507 mil. Kč)

Zdroj: [21]

7.3 Hodnocení RUD

Od roku 2001 je v účinnosti zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní. Cílem této právní úpravy bylo dosáhnout takového rozložení daňových příjmů, aby státní rozpočet a rozpočty územních samosprávných celků byly vyváženy a jejich fiskální objem se vyvíjel v relativní shodě. Tento cíl byl naplněn a **vazba na objem sdílených daní zajistila obcím nejenom stabilitu rozpočtových příjmů, ale rovněž jejich trvalý růst. Odstraněna byla také přílišná závislost obecních rozpočtů na dani z příjmů fyzických osob.**

Avšak rostoucí nároky na výdajovou část obecních rozpočtů vedou k tomu, že malé obce nejsou schopny plnit své rozvojové potřeby a volají po úpravě příslušných koeficientů. Velká města zase usilují o zvýšení počtu svých obyvatel, aby přechodem do vyšší kategorie získaly daňové zvýhodnění. Dalším problémem je, že obce, které znají údaje z evidence obyvatel Ministerstva vnitra, si stěžují, že údaje podle bilance počtu obyvatel Českého statistického úřadu jsou jiné, zpravidla nižší. Rozdíl těchto dvou statistik dosahuje téměř 250 tisíc obyvatel. Zejména větší města vyžadují, aby se

sdílené daně přerozdělovaly podle údajů Ministerstva vnitra. Jelikož většina „mrtvých duší“ je evidována ve velkých městech, doplatily by na uvedenou změnu zejména malé obce [22].

7.3.1 Nástin možných změn

Motivaci je možné řešit zvýšením podílu obce na DPFO ze závislé činnosti z 1,5 % na 3 %. Toto opatření by přineslo 1,6 mld. Kč a podíl obcí by činil 20,26 %. Tato změna by ale vedla ke snížení příjmů u 4 450 obcí.

Přínosem by bylo řešení **problematiky koeficientů** velikostních kategorií, které by odstranilo skokové změny. Podíl obcí by činil 20,9 % a na změně by vydělalo 99 % obcí. Zavedení tzv. postupných přechodů mezi velikostními kategoriemi odstraní velký handicap současného systému, kdy u obcí s počtem obyvatel blízcím se hraničním hodnotám velikostních kategorií dochází k přesunu do jiné velikostní kategorie a tím k výrazným změnám daňových příjmů.

Použití **kritéria rozlohy obce** pro rozdělování podílu obcí na daních zvýhodňuje ty obce, které mají nižší hustotu obyvatelstva a kompenzuje zvýšené výdaje spojené s opravami a údržbou místních komunikací. Při zvolení zásady, že 3 % sdílených daní bude rozdělováno podle kritéria rozlohy obce, by na daních vydělalo 83,7 % obcí do 1 500 obyvatel. Na tomto systému ztrácejí obce nad 10 000 obyvatel [22].

7.3.2 Dopady navrhovaných změn

- Zvýšení podílů obcí na sdílených daních z 20,59 % na 21,4 %. Zvyšují se celkové daňové příjmy a kompenzuje se tak nepříznivý dopad změn daňových zákonů. Předpokládané zvýšení příjmů obcí činí 4,6 mld. Kč pro všechny obce.
- Díky novému kritériu výměry obce, které má váhu 3 %, budou mít největší nárůsty daňových příjmů obce do 300 obyvatel.
- Snížení počtu velikostních kategorií a úprava koeficientů velikostních kategorií. Změnami koeficientů velikostních kategorií dochází k posílení daňových příjmů zejména malých obcí a ke snížení skokových přechodů mezi některými kategoriemi [23].

8 Změny v rozpočtovém určení daní

8.1 Rozpočtové určení daní Jihočeského kraje - podíl na obyvatele

Nové zákony o rozpočtovém určení daní výrazně ovlivnily daňové příjmy všech obcí. V této části jsou uvedeny změny příjmů obcí Jihočeského kraje.

Podíl obcí na DPH je v každém sledovaném roce vyšší kromě roku 2009. V letech 2002-2007 dostávaly nejméně peněžních prostředků obce v kategorii do 300 obyvatel. Naopak nejvíce peněžních prostředků získaly obce v kategorii 50 001 a více obyvatel. Zde je patrná závislost daňových příjmů pouze na počtu obyvatel. V roce 2008 je podíl na DPH vyšší než v roce 2007. Tento vývoj vychází ze zvýšení podílů na sdílených daních na 21,4 %. Dále je patrný velký vliv nového kritéria výměry obce. Obce s nižším počtem obyvatel již nedostávají nejméně peněžních prostředků. Příjmy obcí v jednotlivých velikostních kategoriích jsou velice vyrovnané, jejich rozmezí se pohybuje od 3 347,25 tis. Kč do 3 997,13 tis. Kč (není zde zahrnuta velikostní kategorie 50 001 a více obyvatel).

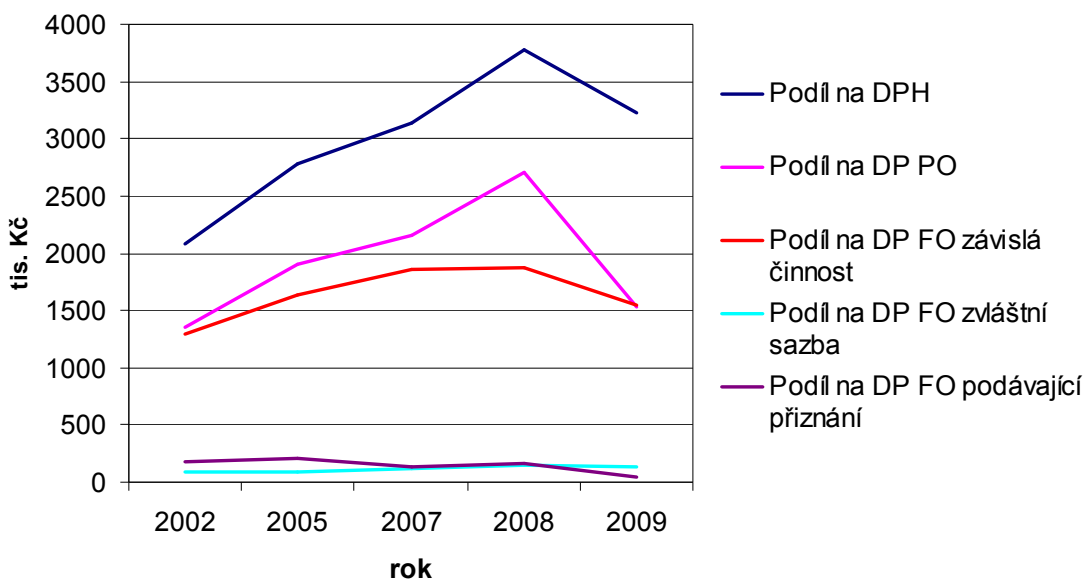
Stejný vývoj ukazuje podíl na DP PO. Do roku 2008 jsou příjmy rostoucí, ale jsou vidět rozdíly mezi jednotlivými velikostními kategoriemi. V roce 2008 jsou příjmy vyšší a vyrovnanější než v roce 2007.

Podíl na DP FO ze závislé činnosti se vyvíjí velice podobně jako podíly na předcházejících daních. V roce 2008 nezaznamenaly růst všechny velikostní kategorie. Obcím s vyšším počtem obyvatel než 5 000 poklesl příjem z této daně.

Podíl na DP FO podávajících přiznání se vyvíjel shodně jako předešlé příjmy do roku 2005. Výrazný pokles v roce 2007 způsobilo ustanovení o společném zdanění manželů.

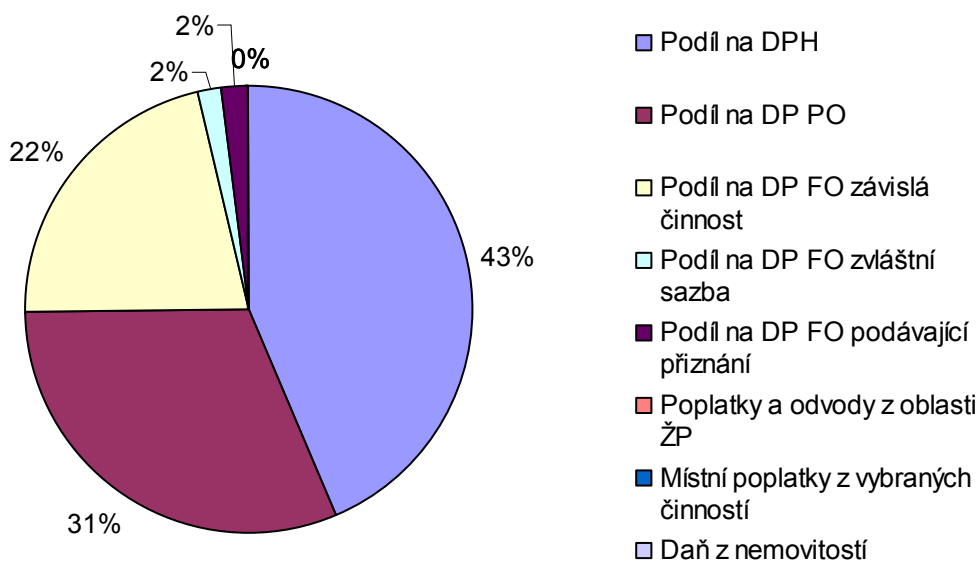
Daně a poplatky z vybraných činností a služeb mají oproti sdíleným daním velice malý podíl na celkových příjmech jednotlivých obcí. Ve sledovaném období příjmy ve většině velikostních kategoriích rostou. Pokles se občas projeví u obcí s počtem obyvatel do 300.

Daň z nemovitostí má také velice malý podíl na celkových příjmech obce. Daň ve sledovaném období vykazuje kolísavý vývoj v jednotlivých velikostních kategoriích.

Obrázek 3: Vývoj daňových příjmů na obyvatele v JČ kraji

Zdroj: [autor]

Obrázek 4: Podíl jednotlivých druhů daní na celkových příjmech obce v JČ kraji v roce 2008

Zdroj: [autor]

Tabulka 6: Rozpočtové určení daní Jihočeského kraje pro rok 2002 - podíl na obyvatele (v tis. Kč)

Velikostní kategorie obce (počet obyvatel)	Podíl na DPH	Podíl na DP PO	Podíl na DP FO závislá činnost	Podíl na DP FO závislá činnost (1,5%)	Celkem závislá činnost	Podíl na DP FO zvláštní sazba	Podíl na DP FO podávající příznání	Poplatky a odvody z oblasti ŽP (133)	Místní poplatky z vybraných činností (134)	Daň z nemovitostí (1511)
do 300	1 685,11	1 094,28	940,12	60,42	1 000,54	72,76	142,67	0,23	0,12	1,07
301 – 5 00	1 857,39	1 206,16	1 036,24	67,85	1 104,09	80,20	157,25	0,18	0,08	0,84
501 – 2 000	1 862,69	1 209,60	1 039,19	86,21	1 125,40	80,43	157,70	0,40	0,12	0,76
2 001 – 5 000	1 887,71	1 225,85	1 053,15	105,43	1 158,58	81,51	159,82	0,36	0,14	0,48
5 001 – 10 000	1 942,35	1 261,33	1 083,64	142,49	1 226,12	83,86	164,44	0,37	0,19	0,39
10 001 – 20 000	2 215,85	1 438,94	1 236,22	170,71	1 406,93	95,67	187,60	0,39	0,24	0,24
20 001 – 50 000	2 278,59	1 479,68	1 271,23	154,11	1 425,34	98,38	192,91	0,33	0,18	0,36
50 001 a více	2 680,43	1 740,63	1 495,41	204,66	1 700,07	115,73	226,93	0,42	0,16	0,33
Celkem	2 078,83	1 349,96	1 159,78	128,03	1 287,81	89,76	176,00	0,35	0,15	0,54

Zdroj: [autor]

Tabulka 7: Rozpočtové určení daní Jihočeského kraje pro rok 2005 - podíl na obyvatele (v tis. Kč)

Velikostní kategorie obce (počet obyvatel)	Podíl na DPH	Podíl na DP PO	Podíl na DP FO závislá činnost	Podíl na DP FO závislá činnost (1,5%)	Celkem závislá činnost	Podíl na DP FO zvláštní sazba	Podíl na DP FO podávající příznání	Poplatky a odvody z oblasti ŽP (133)	Místní poplatky z vybraných činností (134)	Daň z nemovitostí (1511)
do 300	2 256,59	1 540,25	1 198,19	72,49	1 270,69	69,52	172,69	0,39	0,17	1,07
301 – 5 00	2 491,86	1 700,84	1 323,12	79,97	1 403,09	76,76	190,70	0,35	0,12	0,81
501 – 2 000	2 500,34	1 706,62	1 327,62	98,42	1 426,04	77,03	191,35	0,49	0,17	0,72
2 001 – 5 000	2 532,56	1 728,62	1 344,73	129,31	1 474,04	78,02	193,81	0,53	0,19	0,47
5 001 – 10 000	2 605,87	1 778,65	1 383,65	174,57	1 558,23	80,28	199,43	0,53	0,25	0,44
10 001 – 20 000	2 972,80	2 029,10	1 578,49	206,71	1 785,19	91,58	227,51	0,50	0,33	0,31
20 001 – 50 000	3 056,60	2 086,30	1 622,98	200,98	1 823,96	94,16	233,92	0,39	0,22	0,38
50 001 a více	3 596,10	2 454,54	1 909,44	280,80	2 190,24	110,78	275,21	0,47	0,20	0,35
Celkem	2 784,64	1 900,67	1 478,58	161,51	1 640,08	85,78	213,11	0,46	0,20	0,54

Zdroj: [autor]

Tabulka 8: Rozpočtové určení daní Jihočeského kraje pro rok 2007 - podíl na obyvatele (v tis. Kč)

Velikostní kategorie obce (počet obyvatel)	Podíl na DPH	Podíl na DP PO	Podíl na DP FO závislá činnost	Podíl na DP FO závislá činnost (1,5%)	Celkem závislá činnost	Podíl na DP FO zvláštní sazba	Podíl na DP FO podávající příznání	Poplatky a odvody z oblasti ŽP (133)	Místní poplatky z vybraných činností (134)	Daň z nemovitostí (1511)
do 300	2 543,06	1 751,32	1 359,70	79,80	1 439,50	92,34	109,75	0,36	0,18	1,02
301 – 5 00	2 805,27	1 931,90	1 499,90	86,17	1 586,06	101,86	121,07	0,49	0,11	0,76
501 – 2 000	2 814,68	1 938,38	1 504,93	104,23	1 609,16	102,20	121,47	0,64	0,16	0,66
2 001 – 5 000	2 851,06	1 963,43	1 524,38	138,53	1 662,91	103,52	123,04	0,55	0,19	0,47
5 001 – 10 000	2 933,58	2 020,26	1 568,50	193,67	1 762,17	106,52	126,60	0,57	0,27	0,40
10 001 – 20 000	3 346,65	2 304,73	1 789,36	238,56	2 027,92	121,52	144,43	0,58	0,41	0,33
20 001 – 50 000	3 440,89	2 369,63	1 839,75	235,42	2 075,17	124,94	148,50	0,46	0,25	0,39
50 001 a více	4 048,34	2 787,96	2 164,53	305,19	2 469,72	146,99	174,71	0,48	0,23	0,37
Celkem	3 133,43	2 157,89	1 675,35	178,46	1 853,82	113,77	135,23	0,52	0,22	0,53

Zdroj: [autor]

Tabulka 9: Rozpočtové určení daní Jihočeského kraje pro rok 2008 - podíl na obyvatele (v tis. Kč)

Velikostní kategorie obce (počet obyvatel)	Podíl na DPH	Podíl na DP PO	Podíl na DP FO závislá činnost	Podíl na DP FO závislá činnost (1,5%)	Celkem závislá činnost	Podíl na DP FO zvláštní sazba	Podíl na DP FO podávající příznání	Poplatky a odvody z oblasti ŽP (133)	Místní poplatky z vybraných činností (134)	Daň z nemovitostí (1511)
do 300	3 997,13	2 858,74	1 804,11	70,27	1 874,38	162,56	166,80	0,36	0,16	1,09
301 – 5 00	3 736,51	2 672,34	1 686,48	78,49	1 764,97	151,96	155,93	0,53	0,13	0,82
501 – 2 000	3 565,45	2 550,00	1 609,27	89,94	1 699,21	145,00	148,79	0,62	0,16	0,69
2 001 – 5 000	3 347,25	2 393,94	1 510,78	121,81	1 632,60	136,13	139,68	0,57	0,21	0,48
5 001 – 10 000	3 458,33	2 473,39	1 560,92	175,31	1 736,23	140,65	144,32	0,58	0,30	0,44
10 001 – 20 000	3 636,68	2 600,94	1 641,42	218,81	1 860,23	147,90	151,76	0,61	0,53	0,35
20 001 – 50 000	3 873,23	2 770,13	1 748,19	214,76	1 962,95	157,52	161,63	0,45	0,26	0,40
50 001 a více	4 601,62	3 291,06	2 076,95	294,90	2 371,84	187,14	192,03	0,48	0,23	0,36
Celkem	3 776,16	2 700,70	1 704,37	162,94	1 867,31	153,57	157,58	0,53	0,23	0,55

Zdroj: [autor]

Tabulka 10: Rozpočtové určení daní Jihočeského kraje pro rok 2009 - podíl na obyvatele (v tis. Kč)

Velikostní kategorie obce (počet obyvatel)	Podíl na DPH	Podíl na DP PO	Podíl na DP FO závislá činnost	Podíl na DP FO závislá činnost (1,5%)	Celkem závislá činnost	Podíl na DP FO zvláštní sazba	Podíl na DP FO podávající příznání
do 300	3 937,85	1 857,06	1 724,16	67,20	1 791,36	157,30	51,84
301 – 5 00	3 647,69	1 720,22	1 597,12	71,13	1 668,25	145,71	48,02
501 – 2 000	3 505,12	1 652,99	1 534,70	86,48	1 621,18	140,02	46,15
2 001 – 5 000	3 280,81	1 547,20	1 436,48	114,60	1 551,09	131,06	43,19
5 001 – 10 000	3 405,48	1 606,00	1 491,07	166,18	1 657,25	136,04	44,84
10 001 – 20 000	3 578,38	1 687,53	1 566,77	212,01	1 778,79	142,94	47,11
20 001 – 50 000	3 811,06	1 797,26	1 668,65	203,39	1 872,04	152,24	50,18
50 001 a více	4 528,68	2 135,69	1 982,85	283,43	2 266,29	180,90	59,62
Celkem	3 233,77	1 525,02	1 415,88	133,82	1 549,70	129,18	42,57

Zdroj: [autor]

8.2 Rozpočtové určení daní kraje Vysočina - podíl na obyvatele

Změny rozpočtového určení daní měly na kraj Vysočina stejný vliv jako na Jihočeský kraj. Podíl jednotlivých daní na obyvatele vychází v obou krajích velice podobně.

Podíl na DPH za celé sledované období rostl, až na rok 2009. Na pokles v roce 2009 měla značný vliv finanční a ekonomická krize. Do roku 2008 se pro výpočet podílu na DPH bral v úvahu pouze počet obyvatel, proto malé obce dostávaly nejméně finančních prostředků. Od změny zákona v roce 2008 jsou příjmy obcí z hlediska velikostních kategorií velice vyrovnané. Příjmy obce z podílu na DPH se v roce 2008 pohybovaly v rozmezí 3 263,38 tis. Kč – 3 920,80 tis. Kč (bez velikostní kategorie 50 001 a více obyvatel). V roce 2007 bylo toto rozmezí 2 537,40 tis. Kč – 3 461,50 tis. Kč.

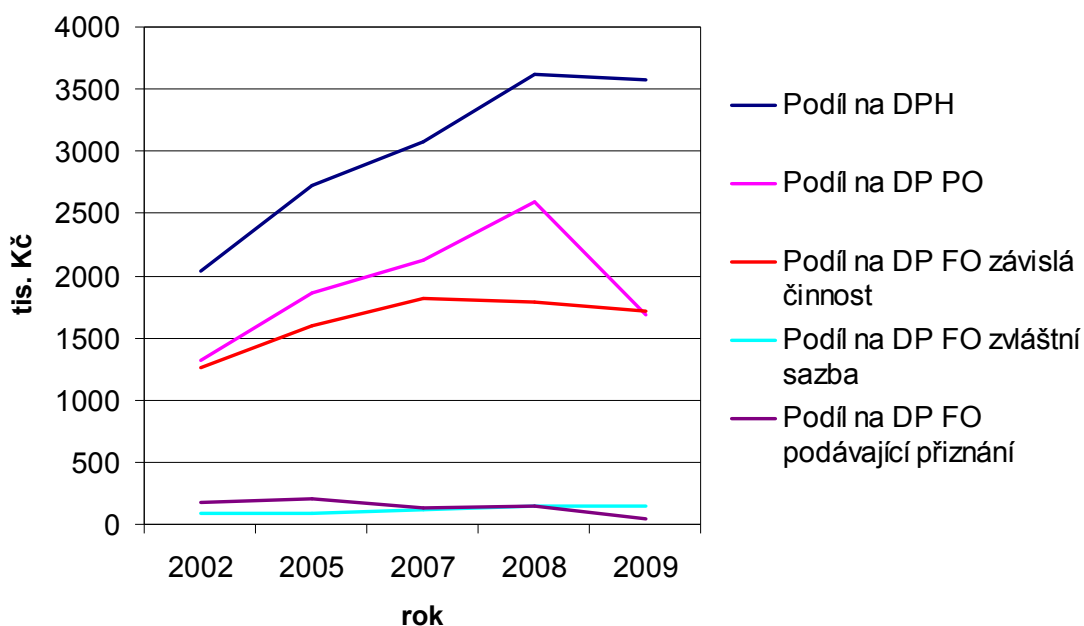
Podíl na DP PO měl stejný vývoj jako podíl na DPH. Jak je vidět z tabulek, zákon, který platil do roku 2008, znevýhodňoval především obce do 300 obyvatel. Kraj Vysočina měl v letech 2002-2008 vždy nižší podíl na DP PO než Jihočeský kraj.

Také na podílu DP FO ze závislé činnosti měl kraj Vysočina nižší podíl než Jihočeský kraj. V roce 2008 podíl na obyvatele za celý kraj Vysočina poklesl oproti příjmům z ostatních daní.

Velké změny zaznamenal ve sledovaném období podíl obce na DP FO podávajících přiznání. Pokles v roce 2007 způsobilo zavedení společného zdanění manželů. Další výrazný pokles je vidět v roce 2009. Stejně výrazný pokles zaznamenal i Jihočeský kraj.

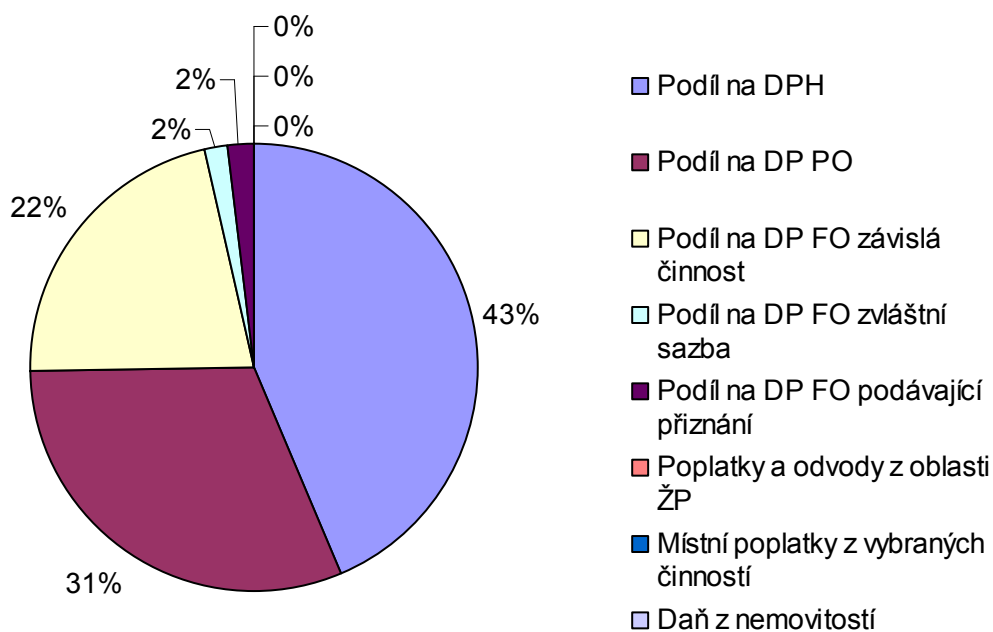
Daně a poplatky vybraných činností a služeb mají velmi malý podíl na celkových příjmech obce. Zde je vidět kolísavý vývoj v jednotlivých velikostních kategoriích. Z místních poplatků z vybraných činností mají obce nejnižší příjem.

Daň z nemovitostí přináší obcím také malý podíl na celkových příjmech. Nejvyšší výnos z této daně mají obce spadající do velikostní kategorie do 300 obyvatel. I zde je vidět kolísavý vývoj příjmů.

Obrázek 5: Vývoj daňových příjmů na obyvatele v kraji Vysočina

Zdroj: [autor]

Obrázek 6: Podíl jednotlivých druhů daní na celkových příjmech obce v kraji Vysočina v roce 2008

Zdroj: [autor]

Tabulka 11: Rozpočtové určení daní kraje Vysočina pro rok 2002 - podíl na obyvatele (v tis. Kč)

Velikostní kategorie obce (počet obyvatel)	Podíl na DPH	Podíl na DP PO	Podíl na DP FO závislá činnost	Podíl na DP FO závislá činnost (1,5%)	Celkem závislá činnost	Podíl na DP FO zvláštní sazba	Podíl na DP FO podávající příznání	Poplatky a odvody z oblasti ŽP (133)	Místní poplatky z vybraných činností (134)	Daň z nemovitostí (1511)
do 300	1 676,78	1 088,87	935,47	51,72	987,20	72,40	141,96	0,25	0,07	0,88
301 – 5 00	1 857,45	1 206,20	1 036,27	56,41	1 092,68	80,20	157,26	0,14	0,03	0,72
501 – 2 000	1 862,63	1 209,56	1 039,16	97,44	1 136,60	80,42	157,70	0,22	0,12	0,60
2 001 – 5 000	1 887,71	1 225,85	1 053,15	124,54	1 177,70	81,51	159,82	0,41	0,12	0,47
5 001 – 10 000	1 942,34	1 261,33	1 083,63	133,28	1 216,91	83,86	164,44	0,38	0,11	0,34
10 001 – 20 000	2 215,85	1 438,94	1 236,22	175,25	1 411,47	95,67	187,60	0,24	0,13	0,44
20 001 – 50 000	2 291,87	1 488,31	1 278,63	166,83	1 445,46	98,96	194,04	0,20	0,18	0,32
50 001 a více	2 680,43	1 740,63	1 495,41	214,59	1 710,00	115,73	226,93	0,47	0,16	0,47
Celkem	2 035,03	1 321,52	1 135,34	125,60	1 260,95	87,87	172,29	0,28	0,12	0,53

Zdroj: [autor]

Tabulka 12: Rozpočtové určení daní kraje Vysočina pro rok 2005 - podíl na obyvatele (v tis. Kč)

Velikostní kategorie obce (počet obyvatel)	Podíl na DPH	Podíl na DP PO	Podíl na DP FO závislá činnost	Podíl na DP FO závislá činnost (1,5%)	Celkem závislá činnost	Podíl na DP FO zvláštní sazba	Podíl na DP FO podávající příznání	Poplatky a odvody z oblasti ŽP (133)	Místní poplatky z vybraných činností (134)	Daň z nemovitostí (1511)
do 300	2 254,31	1 538,70	1 196,99	61,32	1 258,31	69,45	172,52	0,50	0,05	0,92
301 – 5 00	2 491,85	1 700,83	1 323,11	70,61	1 393,73	76,76	190,70	0,26	0,04	0,71
501 – 2 000	2 499,56	1 706,09	1 327,21	111,67	1 438,88	77,00	191,29	0,33	0,11	0,61
2 001 – 5 000	2 532,57	1 728,62	1 344,73	151,22	1 495,95	78,02	193,82	0,66	0,12	0,51
5 001 – 10 000	2 605,86	1 778,65	1 383,65	157,44	1 541,09	80,28	199,42	0,52	0,15	0,36
10 001 – 20 000	2 972,80	2 029,10	1 578,49	218,86	1 797,34	91,58	227,51	0,41	0,15	0,49
20 001 – 50 000	3 211,41	2 191,97	1 705,18	237,85	1 943,03	98,93	245,77	0,45	0,20	0,41
50 001 a více	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Celkem	2 720,12	1 856,64	1 444,32	155,77	1 600,09	83,80	208,17	0,44	0,13	0,55

Zdroj: [autor]

Tabulka 13: Rozpočtové určení daní kraje Vysočina pro rok 2007 - podíl na obyvatele (v tis. Kč)

Velikostní kategorie obce (počet obyvatel)	Podíl na DPH	Podíl na DP PO	Podíl na DP FO závislá činnost	Podíl na DP FO závislá činnost (1,5%)	Celkem závislá činnost	Podíl na DP FO zvláštní sazba	Podíl na DP FO podávající příznání	Poplatky a odvody z oblasti ŽP (133)	Místní poplatky z vybraných činností (134)	Daň z nemovitostí (1511)
do 300	2 537,40	1 747,42	1 356,67	67,94	1 424,61	92,13	109,51	0,60	0,04	0,93
301 – 5 00	2 805,27	1 931,90	1 499,89	79,27	1 579,16	101,86	121,07	0,32	0,04	0,70
501 – 2 000	2 813,87	1 937,82	1 504,50	116,75	1 621,24	102,17	121,44	0,39	0,09	0,61
2 001 – 5 000	2 851,05	1 963,43	1 524,38	169,61	1 693,99	103,52	123,04	0,88	0,13	0,50
5 001 – 10 000	2 933,57	2 020,26	1 568,50	178,84	1 747,33	106,52	126,60	0,58	0,18	0,37
10 001 – 20 000	3 346,67	2 304,74	1 789,37	250,47	2 039,84	121,52	144,43	0,45	0,18	0,52
20 001 – 50 000	3 461,50	2 383,82	1 850,76	223,36	2 074,12	125,69	149,39	0,44	0,20	0,36
50 001 a více	4 048,34	2 787,96	2 164,53	336,97	2 501,50	146,99	174,71	0,61	0,26	0,55
Celkem	3 080,01	2 121,10	1 646,79	173,22	1 820,01	111,83	132,92	0,51	0,14	0,56

Zdroj: [autor]

Tabulka 14: Rozpočtové určení daní kraje Vysočina pro rok 2008 - podíl na obyvatele (v tis. Kč)

Velikostní kategorie obce (počet obyvatel)	Podíl na DPH	Podíl na DP PO	Podíl na DP FO závislá činnost	Podíl na DP FO závislá činnost (1,5%)	Celkem závislá činnost	Podíl na DP FO zvláštní sazba	Podíl na DP FO podávající příznání	Poplatky a odvody z oblasti ŽP (133)	Místní poplatky z vybraných činností (134)	Daň z nemovitostí (1511)
do 300	3 687,20	2 637,08	1 664,22	58,78	1 723,00	149,95	153,87	0,66	0,05	0,97
301 – 5 00	3 460,84	2 475,19	1 562,06	70,55	1 632,60	140,75	144,42	0,32	0,04	0,73
501 – 2 000	3 369,68	2 409,99	1 520,91	100,67	1 621,58	137,04	140,62	0,37	0,09	0,60
2 001 – 5 000	3 263,38	2 333,96	1 472,93	156,28	1 629,21	132,72	136,18	0,90	0,13	0,51
5 001 – 10 000	3 382,95	2 419,48	1 526,90	159,27	1 686,17	137,58	141,17	0,63	0,18	0,35
10 001 – 20 000	3 685,41	2 635,80	1 663,41	231,13	1 894,54	149,88	153,79	0,46	0,17	0,51
20 001 – 50 000	3 920,80	2 804,15	1 769,66	208,58	1 978,24	159,45	163,62	0,46	0,21	0,37
50 001 a více	4 303,53	3 077,87	1 942,40	296,53	2 238,93	175,02	179,59	0,68	0,26	0,42
Celkem	3 625,90	2 593,23	1 636,55	155,81	1 792,37	147,46	151,31	0,54	0,14	0,55

Zdroj: [autor]

Tabulka 15: Rozpočtové určení daní kraje Vysočina pro rok 2009 - podíl na obyvatele (v tis. Kč)

Velikostní kategorie obce (počet obyvatel)	Podíl na DPH	Podíl na DP PO	Podíl na DP FO závislá činnost	Podíl na DP FO závislá činnost (1,5%)	Celkem závislá činnost	Podíl na DP FO zvláštní sazba	Podíl na DP FO podávající příznání
do 300	3 634,60	1 714,05	1 591,39	61,16	1 652,55	145,19	47,85
301 – 5 00	3 408,34	1 607,34	1 492,32	71,67	1 563,99	136,15	44,87
501 – 2 000	3 317,93	1 564,71	1 452,74	95,83	1 548,57	132,54	43,68
2 001 – 5 000	3 213,65	1 515,53	1 407,08	146,50	1 553,58	128,37	42,31
5 001 – 10 000	3 330,54	1 570,65	1 458,26	143,43	1 601,68	133,04	43,85
10 001 – 20 000	3 629,65	1 711,71	1 589,22	212,88	1 802,10	144,99	47,79
20 001 – 50 000	3 857,83	1 819,32	1 689,13	197,78	1 886,91	154,11	50,79
50 001 a více	4 240,42	1 999,74	1 856,64	279,85	2 136,49	169,39	55,83
Celkem	3 570,53	1 683,83	1 563,33	146,92	1 710,26	142,63	47,01

Zdroj: [autor]

9 Relativní změny

9.1 Relativní změny daňových příjmů Jihočeského kraje

Nejstabilnějším příjmem obce je příjem z podílu na DPH. V období 2002/2005 a 2005/2007 byla relativní změna kladná a mezi velikostními kategoriemi byl podobný nárůst. V roce 2008 byl také nárůst, ale rozdíly mezi příjmy v kategoriích byly značné. Nejvyšší nárůst 55,35 % byl v obcích s počtem obyvatel do 300. Nejnižší nárůst byl u obcí s počtem obyvatel 10 001-20 000 a činil 8,19 %. V roce 2009 je zaznamenán pokles u obcí s počtem obyvatel 5 001 a více. U ostatních obcí je mírný nárůst.

Podíl na DP PO se vyvíjel podobně. V období 2002-2007 byl u každé velikostní kategorie nárůst podílu na DP PO. V roce 2008 byl nárůst vyšší než v předchozím období. Nejvyšší zlepšení podílu dosáhly obce s počtem obyvatel do 500. V roce 2009 je velice výrazná změna a to pokles o 34 %.

U DP FO ze závislé činnosti byl vývoj v období 2002-2007 podobný jako u předchozích daních. Ovšem v roce 2008 je u obcí s počtem obyvatel nad 2 000 zaznamenána záporná relativní změna přibližně o 4,09 %. Nejvyšší nárůst je opět u obcí s počtem obyvatel do 300. Tento nárůst činí 28,70 %. Jako u většiny daní je i u této v roce 2009 viditelný pokles.

Již zmíněné zavedení společného zdanění manželů ovlivnilo i relativní ukazatele podílu na DP FO podávající příznání. Změna se projevila poklesem příjmů obcí o 36 %. V roce 2008 byl nejvyšší nárůst u obcí s počtem obyvatel do 300 a to 50,22 %. Tato daň zaznamenala v roce 2009 největší pokles ze všech sledovaných daní a to 68 %.

Daně a poplatky z vybraných činností a služeb vykazují v jednotlivých velikostních kategoriích nárůsty i poklesy. Záporné změny byly zaznamenány až od roku 2008.

Daň z nemovitostí ukazuje kolísavý vývoj. Výjimkou je rok 2008, kde kromě velikostní kategorie 50 001 a více obyvatel, měly ostatní obce kladnou relativní změnu.

Tabulka 16: Relativní změna daňových příjmů Jihočeského kraje v letech 2002/2005 (v %)

Velikostní kategorie obce (počet obyvatel)	Podíl na DPH	Podíl na DP PO	Podíl na DP FO závislá činnost	Podíl na DP FO závislá činnost (1,5%)	Celkem závislá činnost	Podíl na DP FO zvláštní sazba	Podíl na DP FO podávající příznání	Poplatky a odvody z oblasti ŽP (133)	Místní poplatky z vybraných činností (134)	Daň z nemovitostí (1511)
do 300	30,12	36,77	23,84	16,59	23,41	-7,16	17,62	65,89	30,41	-3,26
301 – 5 00	36,56	43,53	29,97	19,97	29,35	-2,57	23,44	95,43	41,28	-2,10
501 – 2 000	37,92	44,97	31,27	17,30	30,20	-1,59	24,67	25,20	40,04	-2,44
2 001 – 5 000	31,10	37,79	24,77	19,85	24,32	-6,46	18,50	42,54	30,62	-3,26
5 001 – 10 000	40,77	47,96	33,98	28,55	33,35	0,44	27,25	50,56	35,39	17,56
10 001 – 20 000	31,74	38,47	25,38	18,90	24,60	-6,01	19,08	24,98	36,73	25,63
20 001 – 50 000	33,09	39,89	26,67	29,39	26,97	-5,04	20,31	16,74	19,97	4,96
50 001 a více	31,22	37,92	24,89	34,20	26,01	-6,38	18,61	11,03	21,49	5,28

Zdroj: [autor]

Tabulka 17: Relativní změna daňových příjmů Jihočeského kraje v letech 2005/2007 (v %)

Velikostní kategorie obce (počet obyvatel)	Podíl na DPH	Podíl na DP PO	Podíl na DP FO závislá činnost	Podíl na DP FO závislá činnost (1,5%)	Celkem závislá činnost	Podíl na DP FO zvláštní sazba	Podíl na DP FO podávající příznání	Poplatky a odvody z oblasti ŽP (133)	Místní poplatky z vybraných činností (134)	Daň z nemovitostí (1511)
do 300	9,15	10,13	9,91	6,61	9,72	28,65	-38,45	-11,06	3,18	-7,31
301 – 5 00	20,09	21,16	20,93	14,93	20,58	41,54	-32,28	50,67	6,18	0,14
501 – 2 000	15,39	16,42	16,19	8,55	15,67	36,00	-34,93	34,59	1,37	-5,38
2 001 – 5 000	13,32	14,34	14,11	7,84	13,56	33,57	-36,09	4,41	2,45	-0,13
5 001 – 10 000	12,79	13,80	13,57	11,15	13,30	32,94	-36,40	8,40	8,62	-9,76
10 001 – 20 000	11,90	12,90	12,68	14,72	12,92	31,89	-36,90	14,80	23,67	5,94
20 001 – 50 000	12,30	13,31	13,08	16,85	13,50	32,36	-36,67	18,00	11,55	2,75
50 001 a více	12,72	13,73	13,51	8,83	12,91	32,86	-36,43	0,67	17,62	5,46

Zdroj: [autor]

Tabulka 18: Relativní změna daňových příjmů Jihočeského kraje v letech 2007/2008 (v %)

Velikostní kategorie obce (počet obyvatel)	Podíl na DPH	Podíl na DP PO	Podíl na DP FO závislá činnost	Podíl na DP FO závislá činnost (1,5%)	Celkem závislá činnost	Podíl na DP FO zvláštní sazba	Podíl na DP FO podávající příznání	Poplatky a odvody z oblasti ŽP (133)	Místní poplatky z vybraných činností (134)	Daň z nemovitostí (1511)
do 300	55,35	61,34	31,14	-12,96	28,70	74,00	50,22	-0,08	-8,94	5,69
301 – 5 00	39,24	44,60	17,54	-4,77	16,33	55,96	34,64	13,19	20,94	12,06
501 – 2 000	28,11	33,04	8,15	-12,73	6,79	43,49	23,87	-1,29	-3,95	4,84
2 001 – 5 000	18,32	22,88	-0,12	-11,38	-1,06	32,52	14,41	3,45	7,84	2,69
5 001 – 10 000	17,95	22,49	-0,43	-9,44	-1,42	32,11	14,05	2,51	9,20	10,63
10 001 – 20 000	8,19	12,35	-8,67	-8,68	-8,67	21,17	4,61	5,33	27,72	5,62
20 001 – 50 000	12,25	16,58	-5,24	-9,03	-5,67	25,73	8,54	-1,20	4,19	0,50
50 001 a více	14,06	18,45	-3,72	-3,04	-3,63	27,75	10,28	0,28	-1,23	-3,23

Zdroj: [autor]

Tabulka 19: Relativní změna daňových příjmů Jihočeského kraje v letech 2008/2009 (v %)

Velikostní kategorie obce (počet obyvatel)	Podíl na DPH	Podíl na DP PO	Podíl na DP FO závislá činnost	Podíl na DP FO závislá činnost (1,5%)	Celkem závislá činnost	Podíl na DP FO zvláštní sazba	Podíl na DP FO podávající příznání
do 300	1,38	-33,15	-1,65	-1,59	-1,65	-0,42	-68,01
301 – 5 00	1,57	-33,02	-1,47	-5,71	-1,66	-0,23	-67,95
501 – 2 000	4,88	-30,84	1,75	2,59	1,79	3,02	-66,91
2 001 – 5 000	7,49	-29,12	4,27	3,17	4,19	5,58	-66,09
5 001 – 10 000	-1,45	-35,02	-4,40	-5,14	-4,47	-3,20	-68,91
10 001 – 20 000	-2,10	-35,44	-5,03	-3,59	-4,86	-3,84	-69,11
20 001 – 50 000	-1,56	-35,09	-4,50	-5,25	-4,59	-3,31	-68,94
50 001 a více	-1,72	-35,20	-4,67	-4,02	-4,59	-3,47	-68,99

Zdroj: [autor]

9.2 Relativní změny daňových příjmů kraje Vysočina

V roce 2005 se krajské město Jihlava zařadilo do velikostní kategorie 20 001-50 000 obyvatel. Tato skutečnost měla velký vliv na relativní změny v této kategorii za období 2002-2007.

Podíl obcí na DPH v období 2002-2007 rostl. Pokles ve velikostní kategorii 20 001-50 000 obyvatel je způsoben zařazením města Jihlavy zpět do vyšší velikostní kategorie. I zde je vidět mírný pokles v roce 2009.

Podíl obce na DP PO se v kraji Vysočina vyvíjel stejně jako v Jihočeském kraji. Do roku 2008 jsou relativní změny kladné. V roce 2008 je největší nárůst u obcí do 300 obyvatel a to o 49,49 %. V roce 2009 relativní změna ukazuje pokles o 34,71 %.

Podíl na DP FO ze závislé činnosti vykazoval největší změnu v roce 2008. U velikostních kategorií do 2 000 obyvatel jsou relativní změny kladné. U obcí s počtem obyvatel do 300 je opět nejvyšší nárůst a to 19,80 %. U ostatních obcí je relativní změna záporná. V roce 2009 je vidět pokles u všech velikostních kategoriích o 4 %.

Změna ustanovení o společném zdanění manželů způsobila pokles podílu na DP FO podávajících příznání o 34,87 %, což je o 1,13 % méně než v Jihočeském kraji. Další propad byl vlivem krize v roce 2009 a to o 68,76 %.

Daně a poplatky z vybraných činností a služeb vykazovaly kolísavé relativní změny za celé sledované období. Stabilnější byly příjmy z poplatků a odvodů z oblasti životního prostředí než příjmy z místních poplatků.

Tabulka 20: Relativní změna daňových příjmů kraje Vysočina v letech 2002/2005 (v %)

Velikostní kategorie obce (počet obyvatel)	Podíl na DPH	Podíl na DP PO	Podíl na DP FO závislá činnost	Podíl na DP FO závislá činnost (1,5%)	Celkem závislá činnost	Podíl na DP FO zvláštní sazba	Podíl na DP FO podávající příznání	Poplatky a odvody z oblasti ŽP (133)	Místní poplatky z vybraných činností (134)	Daň z nemovitostí (1511)
do 300	30,69	37,37	24,38	15,25	23,91	-6,75	18,14	91,40	-31,93	1,71
301 – 5 00	21,07	27,26	15,23	12,98	15,12	-13,62	9,44	61,25	27,23	-10,49
501 – 2 000	33,31	40,12	26,87	13,84	25,76	-4,89	20,50	48,89	-3,06	0,18
2 001 – 5 000	21,31	27,51	15,45	9,79	14,86	-13,45	9,65	43,06	-10,65	-2,53
5 001 – 10 000	42,92	50,22	36,02	25,84	34,91	1,97	29,19	44,48	39,52	13,28
10 001 – 20 000	33,82	40,65	27,36	24,56	27,01	-4,52	20,96	72,94	19,73	10,69
20 001 – 50 000	119,10	130,30	108,53	122,94	110,19	56,33	98,05	243,24	79,84	100,77
50 001 a více	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

Zdroj: [autor]

Tabulka 21: Relativní změna daňových příjmů kraje Vysočina v letech 2005/2007 (v %)

Velikostní kategorie obce (počet obyvatel)	Podíl na DPH	Podíl na DP PO	Podíl na DP FO závislá činnost	Podíl na DP FO závislá činnost (1,5%)	Celkem závislá činnost	Podíl na DP FO zvláštní sazba	Podíl na DP FO podávající příznání	Poplatky a odvody z oblasti ŽP (133)	Místní poplatky z vybraných činností (134)	Daň z nemovitostí (1511)
do 300	11,21	12,20	11,98	9,46	11,86	31,07	-37,29	18,15	-10,46	0,19
301 – 5 00	15,96	17,00	16,77	15,63	16,71	36,68	-34,61	25,72	-4,24	1,22
501 – 2 000	13,33	14,34	14,12	5,25	13,43	33,58	-36,09	18,46	-18,44	2,14
2 001 – 5 000	13,35	14,37	14,14	12,94	14,02	33,60	-36,08	35,54	12,07	-1,01
5 001 – 10 000	11,52	12,52	12,29	12,52	12,32	31,44	-37,11	10,67	17,16	3,16
10 001 – 20 000	13,16	14,17	13,94	15,03	14,08	33,37	-36,19	10,23	20,78	5,86
20 001 – 50 000	-31,83	-31,22	-31,36	-40,61	-32,49	-19,65	-61,56	-38,39	-38,00	-44,48
50 001 a více	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

Zdroj: [autor]

Tabulka 22: Relativní změna daňových příjmů kraje Vysočina v letech 2007/2008 (v %)

Velikostní kategorie obce (počet obyvatel)	Podíl na DPH	Podíl na DP PO	Podíl na DP FO závislá činnost	Podíl na DP FO závislá činnost (1,5%)	Celkem závislá činnost	Podíl na DP FO zvláštní sazba	Podíl na DP FO podávající příznání	Poplatky a odvody z oblasti ŽP (133)	Místní poplatky z vybraných činností (134)	Daň z nemovitostí (1511)
do 300	43,94	49,49	21,51	-14,30	19,80	61,22	39,18	9,82	0,54	2,78
301 – 5 00	22,39	27,11	3,32	-11,70	2,57	37,09	18,35	-1,02	3,11	3,35
501 – 2 000	22,00	26,70	2,99	-12,15	1,90	36,65	17,97	-5,39	-5,87	0,24
2 001 – 5 000	15,21	19,64	-2,75	-7,26	-3,20	29,04	11,40	2,90	1,87	2,79
5 001 – 10 000	15,61	20,06	-2,41	-10,71	-3,26	29,49	11,79	10,40	1,39	-5,12
10 001 – 20 000	10,94	15,21	-6,35	-7,04	-6,43	24,26	7,27	2,13	-7,57	0,00
20 001 – 50 000	13,49	17,86	-4,20	-6,44	-4,44	27,11	9,74	5,78	6,08	3,75
50 001 a více	6,05	10,14	-10,48	-12,21	-10,71	18,78	2,54	11,35	-0,58	-24,36

Zdroj: [autor]

Tabulka 23: Relativní změna daňových příjmů kraje Vysočina v letech 2008/2009 (v %)

Velikostní kategorie obce (počet obyvatel)	Podíl na DPH	Podíl na DP PO	Podíl na DP FO závislá činnost	Podíl na DP FO závislá činnost (1,5%)	Celkem závislá činnost	Podíl na DP FO zvláštní sazba	Podíl na DP FO podávající příznání
do 300	-1,47	-35,03	-4,42	4,00	-4,14	-3,22	-68,92
301 – 5 00	1,47	-33,09	-1,57	4,67	-1,30	-0,33	-67,99
501 – 2 000	-1,37	-34,97	-4,32	-4,65	-4,34	-3,12	-68,88
2 001 – 5 000	-1,29	-34,91	-4,24	-6,03	-4,41	-3,04	-68,86
5 001 – 10 000	-1,60	-35,12	-4,54	-10,00	-5,06	-3,35	-68,95
10 001 – 20 000	-0,99	-34,71	-3,95	-7,40	-4,37	-2,75	-68,76
20 001 – 50 000	-1,84	-35,28	-4,78	-5,40	-4,85	-3,59	-69,03
50 001 a více	-0,79	-34,58	-3,76	-4,98	-3,92	-2,55	-68,70

Zdroj: [autor]

ZÁVĚR

Cílem mé diplomové práce bylo zhodnotit vliv změn v rozpočtovém určení daní obcím po roce 2000 na alokaci daňových příjmů. Pro zhodnocení změn jsem si zvolila daňové příjmy Jihočeského kraje a kraje Vysočina.

Ve sledovaném období nastaly dvě významné změny v rozpočtovém určení daní. Od roku 2001 je v účinnosti zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní. Cílem tohoto zákona bylo zajistit obcím stabilitu rozpočtových příjmů. Z tohoto důvodu byla mezi sdílené daně zařazena daň z přidané hodnoty. Druhou změnou byla novela zákona o rozpočtovém určení daní. Novela zvýšila podíl obcí na sdílených daních na 21,4%, zavedla nové kritérium výměry obce a snížila počet velikostních kategorií. Tyto změny měly vést ke zvýšení celkových daňových příjmů obcí a snížit skokové přechody mezi některými kategoriemi.

Vývoj daňových příjmů byl v obou krajích stejný. I hodnoty podílu na obyvatele se téměř nelišily. Rozdílné byly příjmy z daní a poplatků z vybraných činností a služeb a příjmy, které přináší daň z nemovitostí. Výše jmenované příjmy spadají do místních poplatků a každá obec má větší či menší právo si upravit podmínky vybírání těchto poplatků.

Podíl obcí na DPH se v každém ze sledovaných roků zvýšil kromě roku 2009. Podíl na DPH zajišťuje obcím stabilní příjem a zvýšení procenta podílu na 21,4 % znamená pro obce vyšší příjem ze sdílených daní. Do roku 2008 byl pro výpočet podílu na DPH brán v úvahu pouze počet obyvatel. Proto obce s malým počtem obyvatel dostávaly nejméně peněžních prostředků. Tento problém odstranilo nově zavedené kritérium výměry obce. Dorovnal se tak příjem obcí s malým počtem obyvatel a nyní jsou příjmy obcí z podílu na DPH vyrovnané ve všech velikostních kategoriích.

Podíl obce na DP PO má stejný vývoj jako podíl na DPH. Do roku 2008 jsou příjmy sice rostoucí, ale mezi příjmy velikostních kategorií jsou značné rozdíly. Po roce 2008 obce získávají vyšší a vyrovnanější příjmy v rámci velikostních kategorií.

Podíl obcí na DP FO ze závislé činnosti má totožný vývoj s předchozími daněmi. Změna od roku 2008 přinesla pokles příjmů z této daně všem obcím s počtem obyvatel nad 5 000.

Podíl obcí na DP FO podávajících příznání velice ovlivnila změna ustanovení o společném zdanění manželů. Pokud bereme změnu 2005/2007 tak pokles činí přibližně 34 %. U této daně je velice výrazný pokles i v roce 2009, kde je změna oproti roku 2008 přibližně 68 %.

Daně a poplatky z vybraných činností a služeb a daň z nemovitostí mají velice malý podíl na celkových příjmech obce. Celkový vývoj za sledované období ukazuje kolísavý vývoj.

Největší podíl na změnách za sledované období měla novela č. 377/2007 Sb. Změny začaly zákonem č. 243/2000 Sb. Tento zákon zajistil obcím stabilitu rozpočtových příjmů především tím, že zařadil mezi sdílené daně DPH a zavedl koeficienty velikostních kategorií obcí. I přes tyto změny malé obce nejsou schopny hradit své závazky, a proto je třeba další změna rozpočtového určení daní. Již výše uvedená novela zvýšila celkový podíl na sdílených daních pro všechny obce. Díky novému kritériu výměry obce zvýšila nejvíce příjem obcím do 300 obyvatel. Snížila počet velikostních kategorií a zmírnila skokové přechody mezi jednotlivými kategoriemi.

SUMMARY

The aim of this thesis was to evaluate the impact of changes in the budgetary allocation of tax to municipalities after the year 2000 on the allocation of tax revenues.

During the period under consideration there were two major changes in budget determination. Since 2001, the act (No. 243/2000) on the budgetary allocation of taxes has been in place. This law ensures the stability of budget revenues to municipalities by adding VAT in the tax.

The second change was an amendment to the above law, which applies from January 1st 2008. This amendment increases the proportion of shared taxes for the municipalities from 20,59 % to 21,4 %. This measure ensures a greater proportion of shared taxes to municipalities.

Until the year 2008 the only thing taken into account to calculate the share of taxes was the population. Municipalities with lower populations were receiving the least amount of funds. This problem was corrected by the new criteria of a municipal acreage. This helped to balance the income of smaller communities with smaller populations and now there is a better balance of revenues from the municipal share of taxes in all size categories.

The amendment also reduced the number of size classes to allow for smaller changes when transitioning between different size categories.

The above-mentioned changes increased the total revenue in local budgets for all size categories. The highest increase was recorded in municipalities with a population of 300. In 2009, there was an evident decline in tax revenue. This decline was caused by the global financial and economic crisis.

SEZNAM POUŽITÝCH INFORMAČNÍCH ZDROJŮ

- [1] JÍLEK, Milan. *Fiskální decentralizace, teorie a empirie*. Praha : ASPI, a. s., 2008. 428 s. ISBN 978-80-7357-355-3.
- [2] JURAJDOVÁ, Hana, ŠELEŠOVSKÝ, Jan. *Účetnictví, daně, audit a financování územních samosprávných celků a organizací neziskového sektoru*. Brno : Masarykova univerzita v Brně, 2004. 136 s. ISBN 80-210-3583-8.
- [3] NAHODIL, František. *Veřejné finance v České republice*. Plzeň : Aleš Čeněk, 2009. 359 s. ISBN 978-80-7380-162-5.
- [4] NOVOTNÝ, Vladimír. *Územní samospráva České republiky*. Praha : CEVRO Institut, o. p. s., 2007. 70 s. ISBN 80-86816-22-2.
- [5] PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Praha : Management Press, 2004. 375 s. ISBN 80-7261-086-4.
- [6] PEKOVÁ, Jitka. *Veřejné finance : úvod do problematiky*. Praha : ASPI, a. s., 2005. 527 s. ISBN 80-7357-049-1.
- [7] PEKOVÁ, Jitka, PILNÝ, Jaroslav, JETMAR, Marek. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha : ASPI, a. s., 2008. 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.
- [8] PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů : teorie a praxe*. Praha : Grada Publishing, 2007. 280 s. ISBN 978-80-247-2097-5.
- [9] *Digitální učební materiály* [online]. 1999 , 2009 [cit. 2010-01-14]. Dostupný z WWW: <<http://dum.rvp.cz/materialy/rozpocetova-fiskalni-nerovnovaha.html>>.
- [10] *Ministerstvo financí České republiky* [online]. 2005 , 2009 [cit. 2010-01-14]. Dostupný z WWW: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/dc2_dane_44525.html?year=2008>.
- [11] Poslanecký návrh na změnu rozpočtového určení výnosů daní obcím. *OBEC & finance*. 2007, 3, s. 24-25.
- [12] JACKSON, P. M.; BROWN, C. V. *Ekonomie veřejného sektoru*. Praha : EUROLEX BOHEMIA, s. r. o. , 2003. 733 s. ISBN 80-86432-09-2.
- [13] Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní
- [14] BAILEY, Stephen J. *Veřejný sektor*. Praha : Eurolex Bohemia, s. r. o., 2004. 455 s. ISBN 80-886432-61-0.
- [15] Zákon č. 377/2007 Sb., o rozpočtovém určení daní
- [16] Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí ve znění pozdějších předpisů

- [17] Vyhláška MF č. 323/2002 Sb., o rozpočtovém určení daní, aktualizována o vyhlášku č. 440/2006 Sb.
- [18] *Wikipedie* [online]. 2010 [cit. 2010-05-04]. Jihočeský kraj. Dostupné z WWW: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Jiho%C4%8Desk%C3%BD_kraj>.
- [19] Kraj Vysočina [online]. 2008 [cit. 2010-05-04]. *Kraj Vysočina*. Dostupné z WWW: <http://www.kr-vysocina.cz/vismo5/dokumenty2.asp?id_org=450008&id=4000086&p1=1205>.
- [20] *Jihočeský kraj* [online]. 2010 [cit. 2010-05-04]. Jihočeský kraj - výroční zprávy. Dostupné z WWW: <[http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par\[id_v\]=417&par\[lang\]=>](http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par[id_v]=417&par[lang]=>)>.
- [21] Kraj Vysočina [online]. 2008 [cit. 2010-05-04]. *Tiskoviny kraje Vysočina*. Dostupné z WWW: <http://www.kr-vysocina.cz/vismo5/zobraz_dok.asp?id_org=450008&id_ktg=300319&p1=4073>.
- [22] Rozpočtové určení daní. *OBEC & finance*. 2006, 1, s. 20-24.
- [23] Daňové příjmy. *OBEC & finance*. 2008, 2, s. 12-13.
- [24] *Ministerstvo financí České republiky* [online]. 2005 [cit. 2010-05-11]. Bilance příjmů a výdajů územních rozpočtů. Dostupné z WWW: <<http://www.info.mfcr.cz/cgi-bin/psp/411Mtab.pl?obdobi=20081200>>.
- [25] *Ministerstvo financí České republiky* [online]. 2005 [cit. 2010-05-11]. Příloha k vyhlášce č. 323/2000 Sb. . Dostupné z WWW: <file:///D:/Ev%C3%ADk/JU%20Bud%C4%9Bjky/Diplomov%C3%A1%20pr%C3%A1ce/vyhlasky_32273.html#B>.
- [26] *Ministerstvo financí České republiky : Česká daňová správa* [online]. 2009 [cit. 2010-05-12]. Daňové příjmy krajů a obcí. Dostupné z WWW: <http://cde.mfcr.cz/cps/rde/xchg/cds/xsl/dane_poplatky_10236.html?year=>>.

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Kategorie daňové pravomoci u daňových příjmů decentralizovaných úrovní vlády	19
Tabulka 2: Druhové třídění rozpočtové skladby	33
Tabulka 3: Koeficienty velikostní kategorie obce do roku 2008	34
Tabulka 4: Koeficienty postupných přechodů a násobky postupných přechodů.....	34
Tabulka 5: Bilance naplnění rozpočtu JČ kraje v roce 2008 (po konsolidaci, v tis. Kč).....	37
Tabulka 6: Rozpočtové určení daní Jihočeského kraje pro rok 2002 - podíl na obyvatele (v tis. Kč).....	43
Tabulka 7: Rozpočtové určení daní Jihočeského kraje pro rok 2005 - podíl na obyvatele (v tis. Kč).....	43
Tabulka 8: Rozpočtové určení daní Jihočeského kraje pro rok 2007 - podíl na obyvatele (v tis. Kč).....	44
Tabulka 9: Rozpočtové určení daní Jihočeského kraje pro rok 2008 - podíl na obyvatele (v tis. Kč).....	44
Tabulka 10: Rozpočtové určení daní Jihočeského kraje pro rok 2009 - podíl na obyvatele (v tis. Kč).....	45
Tabulka 11: Rozpočtové určení daní kraje Vysočina pro rok 2002 - podíl na obyvatele (v tis. Kč).....	48
Tabulka 12: Rozpočtové určení daní kraje Vysočina prorok 2005 - podíl na obyvatele (v tis. Kč).....	48
Tabulka 13: Rozpočtové určení daní kraje Vysočina pro rok 2007 - podíl na obyvatele (v tis. Kč).....	49
Tabulka 14: Rozpočtové určení daní kraje Vysočina pro rok 2008 - podíl na obyvatele (v tis. Kč).....	49
Tabulka 15: Rozpočtové určení daní kraje Vysočina pro rok 2009 - podíl na obyvatele (v tis. Kč).....	50
Tabulka 16: Relativní změna daňových příjmů Jihočeského kraje v letech 2002/2005 (v %)	52
Tabulka 17: Relativní změna daňových příjmů Jihočeského kraje v letech 2005/2007 (v %)	52
Tabulka 18: Relativní změna daňových příjmů Jihočeského kraje v letech 2007/2008 (v %)	53
Tabulka 19: Relativní změna daňových příjmů Jihočeského kraje v letech 2008/2009 (v %)	53
Tabulka 20: Relativní změna daňových příjmů kraje Vysočina v letech 2002/2005 (v %)	55

Tabulka 21: Relativní změna daňových příjmů kraje Vysočina v letech 2005/2007 (v %)	55
Tabulka 22: Relativní změna daňových příjmů kraje Vysočina v letech 2007/2008 (v %)	56
Tabulka 23: Relativní změna daňových příjmů kraje Vysočina v letech 2008/2009 (v %)	56

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Podíl jednotlivých druhů daní na celkových daňových příjmech.....	26
Obrázek 2: Struktura příjmů rozpočtu kraje Vysočina v roce 2008 (celkové příjmy 7 507 mil. Kč).....	39
Obrázek 3: Vývoj daňových příjmů na obyvatele v JČ kraji	42
Obrázek 4: Podíl jednotlivých druhů daní na celkových příjmech obce v JČ kraji v roce.....	42
Obrázek 5: Vývoj daňových příjmů na obyvatele v kraji Vysočina	47
Obrázek 6: Podíl jednotlivých druhů daní na celkových příjmech obce v kraji Vysočina v roce 2008.....	47

SEZNAM PŘÍLOH

- Příloha 1: Celostátní inkaso sdílených daní (v Kč)
- Příloha 2: Procentní podíl z celostátního inkasa sdílených daní - 20,59 %; 21,4 % v letech 2008, 2009 (v Kč)
- Příloha 3: Rozpočtové určení daní Jihočeského kraje pro rok 2002 (v tis. Kč)
- Příloha 4: Rozpočtové určení daní Jihočeského kraje pro rok 2005 (v tis. Kč)
- Příloha 5: Rozpočtové určení daní Jihočeského kraje pro rok 2007 (v tis. Kč)
- Příloha 6: Rozpočtové určení daní Jihočeského kraje pro rok 2008 (v tis. Kč)
- Příloha 7: Rozpočtové určení daní Jihočeského kraje pro rok 2009 (v tis. Kč)
- Příloha 8: Rozpočtové určení daní kraje Vysočina pro rok 2002 (v tis. Kč)
- Příloha 9: Rozpočtové určení daní kraje Vysočina pro rok 2005 (v tis. Kč)
- Příloha 10: Rozpočtové určení daní kraje Vysočina pro rok 2007 (v tis. Kč)
- Příloha 11: Rozpočtové určení daní kraje Vysočina pro rok 2008 (v tis. Kč)
- Příloha 12: Rozpočtové určení daní kraje Vysočina pro rok 2009 (v tis. Kč)

PŘÍLOHY

Příloha 1: Celostátní inkaso sdílených daní (v Kč)

Název druhu příjmu	inkaso k 31.12.2002	inkaso k 31.12.2005	inkaso k 31.12.2007	inkaso k 31.12.2008	inkaso k 31.12.2009
DPH 1211	155 209 216 887,33	208 412 810 513,10	236 384 962 269,18	255 189 809 463,44	253 612 057 020,85
DPPO 1121	100 790 431 310,40	142 253 525 477,72	162 790 674 789,94	182 511 129 149,97	119 601 231 136,65
DPFO závislá činnost 1111	86 591 165 927,88	110 662 267 451,41	126 388 255 454,77	115 180 241 016,37	111 042 464 348,56
DPFO zvláštní sazba 1113	6 701 461 616,32	6 420 382 275,39	8 583 072 912,01	10 378 201 175,34	10 130 860 704,84
DPFO podávajících příznání 1112	21 900 713 412,70	26 582 778 102,75	17 002 810 744,92	17 748 525 579,75	5 564 987 669,14

Zdroj: [26]

Příloha 2: Procentní podíl z celostátního inkasa sdílených daní - 20,59 %; 21,4 % v letech 2008, 2009 (v Kč)

Název druhu příjmu	inkaso k 31.12.2002	inkaso k 31.12.2005	inkaso k 31.12.2007	inkaso k 31.12.2008	inkaso k 31.12.2009
DPH 1211	31 957 577 757,10	42 912 197 684,65	48 671 663 731,22	54 610 619 225,18	54 272 980 202,46
DPPO 1121	20 752 749 806,81	29 290 000 895,86	33 518 599 939,25	39 057 381 638,09	25 594 663 463,24
DPFO závislá činnost 1111	17 829 121 064,55	22 785 360 868,25	26 023 341 798,14	24 648 571 577,50	23 763 087 370,59
§ 4 odst. I (1,5 %)	1 298 867 488,92	1 659 934 011,77	1 895 823 831,82	1 727 703 615,25	1 665 636 965,23
Celkem DPFO závislá činnost	19 127 988 553,47	24 445 294 880,02	27 919 165 629,96	26 376 275 192,75	25 428 724 335,82
DPFO zvláštní sazba 1113	1 379 830 946,80	1 321 956 710,50	1 767 254 712,58	2 220 935 051,52	2 168 004 190,84
DPFO podávajících příznání 1112	2 705 614 135,00	3 284 036 406,81	2 100 527 239,43	2 278 910 684,44	714 544 416,72

Zdroj: [autor]

Příloha 3: Rozpočtové určení daní Jihočeského kraje pro rok 2002 (v tis. Kč)

Velikostní kategorie obce (počet obyvatel)	Podíl na DPH	Podíl na DP PO	Podíl na DP FO závislá činnost	Podíl na DP FO závislá činnost (1,5%)	Celkem závislá činnost	Podíl na DP FO zvláštní sazba	Podíl na DP FO podávající příznání	Poplatky a odvody z oblasti ŽP (133)	Místní poplatky z vybraných činností (134)	Daň z nemovitostí (1511)	Počet obyvatel	Počet obcí
do 300	91 225	59 240	50 894	3 271	54 165	3 939	7 723	12 348	6 706	58 157	54 136	353
301 – 5 00	69 130	44 892	38 568	2 525	41 093	2 985	5 853	6 703	3 091	31 375	37 219	97
501 – 2 000	213 494	138 640	119 108	9 881	128 989	9 218	18 075	45 655	13 982	86 882	114 616	123
2 001 – 5 000	174 214	113 132	97 194	9 730	106 924	7 522	14 749	33 667	13 205	44 201	92 289	30
5 001 – 10 000	175 547	113 998	97 938	12 878	110 816	7 580	14 862	33 104	17 557	35 649	90 379	12
10 001 – 20 000	58 064	37 706	32 394	4 473	36 867	2 507	4 916	10 280	6 207	6 328	26 204	2
20 001 – 50 000	256 818	166 773	143 279	17 370	160 649	11 089	21 743	36 880	20 453	40 556	112 709	4
50 001 a více	259 310	168 392	144 669	19 799	164 468	11 196	21 954	40 323	15 384	31 867	96 742	1
Celkem	1 297 804	842 773	724 044	79 928	803 972	56 035	109 876	218 960	96 585	335 015	624 294	622

Zdroj: [autor]

Příloha 4: Rozpočtové určení daní Jihočeského kraje pro rok 2005 (v tis. Kč)

Velikostní kategorie obce (počet obyvatel)	Podíl na DPH	Podíl na DP PO	Podíl na DP FO závislá činnost	Podíl na DP FO závislá činnost (1,5%)	Celkem závislá činnost	Podíl na DP FO zvláštní sazba	Podíl na DP FO podávající příznání	Poplatky a odvody z oblasti ŽP (133)	Místní poplatky z vybraných činností (134)	Daň z nemovitostí (1511)	Počet obyvatel	Počet obcí
do 300	118 705	81 023	63 030	3 813	66 843	3 657	9 084	20 484	8 745	56 261	52 604	347
301 – 5 00	94 402	64 434	50 125	3 030	53 155	2 908	7 224	13 100	4 367	30 715	37 884	99
501 – 2 000	294 460	200 985	156 351	11 591	167 942	9 071	22 535	57 160	19 581	84 758	117 768	126
2 001 – 5 000	228 389	155 888	121 269	11 661	132 930	7 036	17 478	47 990	17 249	42 760	90 181	30
5 001 – 10 000	247 120	168 673	131 215	16 555	147 770	7 613	18 912	49 843	23 770	41 908	94 832	13
10 001 – 20 000	76 493	52 211	40 616	5 319	45 935	2 356	5 854	12 848	8 487	7 950	25 731	2
20 001 – 50 000	341 811	233 305	181 493	22 475	203 968	10 530	26 158	43 054	24 537	42 567	111 827	4
50 001 a více	340 270	232 254	180 675	26 570	207 245	10 482	26 041	44 769	18 690	33 548	94 622	1
Celkem	1 741 649	1 188 774	924 775	101 014	1 025 788	53 653	133 287	289 248	125 426	340 467	625 449	622

Zdroj: [autor]

Příloha 5: Rozpočtové určení daní Jihočeského kraje pro rok 2007 (v tis. Kč)

Velikostní kategorie obce (počet obyvatel)	Podíl na DPH	Podíl na DP PO	Podíl na DP FO závislá činnost	Podíl na DP FO závislá činnost (1,5%)	Celkem závislá činnost	Podíl na DP FO zvláštní sazba	Podíl na DP FO podávající příznání	Poplatky a odvody z oblasti ŽP (133)	Místní poplatky z vybraných činností (134)	Daň z nemovitostí (1511)	Počet obyvatel	Počet obcí
do 300	129 569	89 230	69 277	4 066	73 342	4 705	5 592	18 219	9 023	52 149	50 950	339
301 – 5 00	113 367	78 072	60 614	3 482	64 096	4 116	4 893	19 738	4 637	30 757	40 412	106
501 – 2 000	339 776	233 993	181 669	12 582	194 251	12 337	14 664	76 934	19 850	80 195	120 716	127
2 001 – 5 000	258 819	178 241	138 383	12 576	150 959	9 398	11 170	50 106	17 671	42 706	90 780	30
5 001 – 10 000	278 719	191 945	149 023	18 401	167 424	10 120	12 029	54 029	25 818	37 818	95 010	13
10 001 – 20 000	85 597	58 948	45 766	6 102	51 868	3 108	3 694	14 749	10 496	8 422	25 577	2
20 001 – 50 000	383 856	264 349	205 237	26 263	231 500	13 938	16 566	50 804	27 372	43 738	111 557	4
50 001 a více	383 568	264 151	205 083	28 916	233 999	13 927	16 554	45 070	21 983	35 379	94 747	1
Celkem	1 973 272	1 358 929	1 055 052	112 387	1 167 439	71 649	85 161	329 649	136 850	331 164	629 749	622

Zdroj: [autor]

Příloha 6: Rozpočtové určení daní Jihočeského kraje pro rok 2008 (v tis. Kč)

Velikostní kategorie obce (počet obyvatel)	Podíl na DPH	Podíl na DP PO	Podíl na DP FO závislá činnost	Podíl na DP FO závislá činnost (1,5%)	Celkem závislá činnost	Podíl na DP FO zvláštní sazba	Podíl na DP FO podávající příznání	Poplatky a odvody z oblasti ŽP (133)	Místní poplatky z vybraných činností (134)	Daň z nemovitostí (1511)	Počet obyvatel	Počet obcí
do 300	201 288	143 960	90 851	3 539	94 390	8 186	8 400	18 205	8 216	55 117	50 358	335
301 – 5 00	157 853	112 896	71 247	3 316	74 563	6 420	6 587	22 342	5 608	34 466	42 246	110
501 – 2 000	435 284	311 314	196 466	10 980	207 447	17 702	18 164	75 938	19 065	84 077	122 084	127
2 001 – 5 000	306 230	219 015	138 217	11 144	149 361	12 454	12 779	51 837	19 057	43 854	91 487	30
5 001 – 10 000	328 746	235 118	148 380	16 665	165 044	13 370	13 719	55 386	28 192	41 839	95 059	13
10 001 – 20 000	92 604	66 230	41 797	5 572	47 369	3 766	3 864	15 535	13 406	8 895	25 464	2
20 001 – 50 000	430 885	308 168	194 481	23 891	218 372	17 523	17 981	50 195	28 520	43 958	111 247	4
50 001 a více	437 480	312 885	197 457	28 036	225 493	17 792	18 256	45 196	21 712	34 237	95 071	1
Celkem	2 390 370	1 709 587	1 078 896	103 143	1 182 039	97 213	99 751	334 634	143 776	346 443	633 016	622

Zdroj: [autor]

Příloha 7: Rozpočtové určení daní Jihočeského kraje pro rok 2009 (v tis. Kč)

Velikostní kategorie obce (počet obyvatel)	Podíl na DPH	Podíl na DP PO	Podíl na DP FO závislá činnost	Podíl na DP FO závislá činnost (1,5%)	Celkem závislá činnost	Podíl na DP FO zvláštní sazba	Podíl na DP FO podávající přiznání	Počet obyvatel	Počet obcí
do 300	204 075	96 240	89 353	3 482	92 835	8 152	2 687	51824	343
301 – 5 00	160 334	75 612	70 201	3 127	73 328	6 405	2 111	43955	115
501 – 2 000	456 546	215 303	199 896	11 264	211 160	18 237	6 011	130251	135
2 001 – 5 000	329 164	155 231	144 122	11 498	155 620	13 149	4 334	100330	33
5 001 – 10 000	323 974	152 783	141 850	15 809	157 659	12 942	4 265	95133	13
10 001 – 20 000	90 662	42 755	39 696	5 372	45 067	3 622	1 194	25336	2
20 001 – 50 000	424 171	200 035	185 721	22 637	208 358	16 944	5 585	111300	4
50 001 a více	429 935	202 754	188 244	26 908	215 152	17 174	5 660	94936	1
Celkem	2 418 861	1 140 714	1 059 083	100 097	1 159 180	96 625	31 846	748001	646

Zdroj: [autor]

Příloha 8: Rozpočtové určení daní kraje Vysočina pro rok 2002 (v tis. Kč)

Velikostní kategorie obce (počet obyvatel)	Podíl na DPH	Podíl na DP PO	Podíl na DP FO závislá činnost	Podíl na DP FO závislá činnost (1,5%)	Celkem závislá činnost	Podíl na DP FO zvláštní sazba	Podíl na DP FO podávající přiznání	Poplatky a odvody z oblasti ŽP (133)	Místní poplatky z vybraných činností (134)	Daň z nemovitostí (1511)	Počet obyvatel	Počet obcí
do 300	116 903	75 915	65 220	3 606	68 826	5 048	9 897	17 657	4 901	61 160	69 719	469
301 – 5 00	72 814	47 284	40 623	2 211	42 834	3 144	6 165	5 683	1 186	28 194	39 201	104
501 – 2 000	206 672	134 209	115 302	10 812	126 114	8 923	17 497	24 779	12 960	66 597	110 957	125
2 001 – 5 000	90 938	59 054	50 735	6 000	56 734	3 926	7 699	19 949	5 608	22 673	48 174	14
5 001 – 10 000	121 754	79 065	67 926	8 354	76 281	5 257	10 308	23 804	7 113	21 009	62 684	9
10 001 – 20 000	110 088	71 489	61 418	8 707	70 125	4 753	9 320	11 872	6 299	22 001	49 682	4
20 001 – 50 000	200 585	130 257	111 906	14 601	126 507	8 661	16 982	17 857	15 460	28 087	87 520	3
50 001 a více	135 032	87 688	75 334	10 810	86 145	5 830	11 432	23 877	7 872	23 638	50 377	1
Celkem	1 054 786	684 962	588 465	65 101	653 566	45 542	89 301	145 478	61 399	273 359	518 314	729

Zdroj: [autor]

Příloha 9: Rozpočtové určení daní kraje Vysočina pro rok 2005 (v tis. Kč)

Velikostní kategorie obce (počet obyvatel)	Podíl na DPH	Podíl na DP PO	Podíl na DP FO závislá činnost	Podíl na DP FO závislá činnost (1,5%)	Celkem závislá činnost	Podíl na DP FO zvláštní sazba	Podíl na DP FO podávající přiznání	Poplatky a odvody z oblasti ŽP (133)	Místní poplatky z vybraných činností (134)	Daň z nemovitostí (1511)	Počet obyvatel	Počet obcí
do 300	152 782	104 282	81 123	4 156	85 279	4 707	11 692	33 796	3 336	62 206	67 773	455
301 – 5 00	88 159	60 174	46 810	2 498	49 309	2 716	6 747	9 164	1 509	25 236	35 379	93
501 – 2 000	275 504	188 047	146 286	12 308	158 595	8 487	21 084	36 893	12 563	66 714	110 221	125
2 001 – 5 000	110 316	75 297	58 575	6 587	65 162	3 398	8 442	28 539	5 011	22 099	43 559	13
5 001 – 10 000	174 009	118 771	92 395	10 514	102 908	5 361	13 317	34 392	9 924	23 800	66 776	10
10 001 – 20 000	147 314	100 550	78 220	10 845	89 066	4 538	11 274	20 531	7 542	24 354	49 554	4
20 001 – 50 000	439 487	299 975	233 357	32 551	265 908	13 539	33 634	61 292	27 804	56 390	136 852	4
50 001 a více	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Celkem	1 387 572	947 096	736 768	79 459	816 227	42 746	106 190	224 607	67 689	280 799	510 114	704

Zdroj: [autor]

Příloha 10: Rozpočtové určení daní kraje Vysočina pro rok 2007 (v tis. Kč)

Velikostní kategorie obce (počet obyvatel)	Podíl na DPH	Podíl na DP PO	Podíl na DP FO závislá činnost	Podíl na DP FO závislá činnost (1,5%)	Celkem závislá činnost	Podíl na DP FO zvláštní sazba	Podíl na DP FO podávající příznání	Poplatky a odvody z oblasti ŽP (133)	Místní poplatky z vybraných činností (134)	Daň z nemovitostí (1511)	Počet obyvatel	Počet obcí
do 300	169 904	117 007	90 843	4 549	95 392	6 169	7 333	39 929	2 987	62 326	66 960	452
301 – 5 00	102 229	70 402	54 659	2 889	57 548	3 712	4 412	11 521	1 445	25 543	36 442	96
501 – 2 000	312 227	215 021	166 939	12 954	179 893	11 337	13 475	43 704	10 247	68 140	110 960	125
2 001 – 5 000	125 047	86 116	66 859	7 439	74 298	4 540	5 397	38 683	5 616	21 876	43 860	13
5 001 – 10 000	194 053	133 638	103 755	11 830	115 584	7 046	8 375	38 061	11 627	24 551	66 149	10
10 001 – 20 000	166 694	114 797	89 127	12 476	101 602	6 053	7 194	22 631	9 109	25 782	49 809	4
20 001 – 50 000	299 589	206 317	160 182	19 332	179 513	10 878	12 929	37 763	17 239	31 309	86 549	3
50 001 a více	206 125	141 952	110 209	17 157	127 366	7 484	8 896	30 846	13 147	28 020	50 916	1
Celkem	1 575 870	1 085 250	842 572	88 625	931 197	57 219	68 010	263 138	71 417	287 547	511 645	704

Zdroj: [autor]

Příloha 11: Rozpočtové určení daní kraje Vysočina pro rok 2008 (v tis. Kč)

Velikostní kategorie obce (počet obyvatel)	Podíl na DPH	Podíl na DP PO	Podíl na DP FO závislá činnost	Podíl na DP FO závislá činnost (1,5%)	Celkem závislá činnost	Podíl na DP FO zvláštní sazba	Podíl na DP FO podávající příznání	Poplatky a odvody z oblasti ŽP (133)	Místní poplatky z vybraných činností (134)	Daň z nemovitostí (1511)	Počet obyvatel	Počet obcí
do 300	244 561	174 910	110 383	3 899	114 282	9 946	10 206	43 852	3 003	64 060	66 327	449
301 – 5 00	125 123	89 488	56 475	2 551	59 025	5 089	5 221	11 403	1 490	26 398	36 154	96
501 – 2 000	380 926	272 437	171 931	11 380	183 312	15 492	15 896	41 349	9 645	68 304	113 045	128
2 001 – 5 000	144 062	103 033	65 022	6 899	71 921	5 859	6 012	39 803	5 721	22 486	44 145	13
5 001 – 10 000	224 344	160 450	101 258	10 562	111 820	9 124	9 362	42 021	11 789	23 295	66 316	10
10 001 – 20 000	184 930	132 262	83 468	11 598	95 066	7 521	7 717	23 112	8 419	25 783	50 179	4
20 001 – 50 000	339 996	243 165	153 458	18 087	171 545	13 827	14 188	39 945	18 287	32 482	86 716	3
50 001 a více	218 598	156 340	98 664	15 062	113 727	8 890	9 122	34 346	13 071	21 195	50 795	1
Celkem	1 862 540	1 332 084	840 660	80 038	920 698	75 747	77 724	275 831	71 425	284 003	513 677	704

Zdroj: [autor]

Příloha 12: Rozpočtové určení daní kraje Vysočina pro rok 2009 (v tis. Kč)

Velikostní kategorie obce (počet obyvatel)	Podíl na DPH	Podíl na DP PO	Podíl na DP FO závislá činnost	Podíl na DP FO závislá činnost (1,5%)	Celkem závislá činnost	Podíl na DP FO zvláštní sazba	Podíl na DP FO podávající přiznání	Počet obyvatel	Počet obcí
do 300	240 956	113 633	105 501	4 055	109 556	9 625	3 172	66295	448
301 – 5 00	126 961	59 874	55 589	2 670	58 259	5 072	1 672	37250	98
501 – 2 000	375 699	177 176	164 498	10 851	175 349	15 008	4 946	113233	127
2 001 – 5 000	142 210	67 065	62 266	6 483	68 749	5 681	1 872	44252	13
5 001 – 10 000	220 758	104 108	96 658	9 507	106 164	8 818	2 906	66283	10
10 001 – 20 000	183 105	86 351	80 171	10 739	90 911	7 314	2 411	50447	4
20 001 – 50 000	333 733	157 386	146 123	17 110	163 233	13 331	4 394	86508	3
50 001 a více	216 868	102 273	94 954	14 312	109 266	8 663	2 855	51143	1
Celkem	1 840 290	867 865	805 760	75 727	881 486	73 513	24 229	515411	704

Zdroj: [autor]